

Jon Epland og Mads Ivar Kirkeberg

Dokumentasjon av inntektsstatistikken for personer og familier 1993-1998

En nærmere beskrivelse av inntektsvariabler til Folke- og bolig tellingen 2001

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Inntekt som levekårsindikator.....	4
2.1	Nærmere om inntekt i levekårsmessig sammenheng.....	4
2.2	Kontantinntekter som mangler i registerstatistikken.....	5
2.3	Statistisk analyseenhet.....	6
3	Inntektsstatistikk og folke- og boligtellingsene.....	8
3.1	Litt historie.....	8
3.2	Fra "disponibel inntekt" til "inntekt etter skatt".....	10
3.3	Sammenlignbarhet med tidligere folke- og boligtellinger.....	10
4	Oppbygging av den registerbaserte inntektsstatistikken.....	11
5	Nærmere om registre som inngår i statistikken.....	17
5.1	Nærmere om de ulike datakildene.....	17
5.1.1	BESYS.....	17
5.1.2	Ligningsregisteret.....	17
5.1.3	Selvangivelsesregisteret.....	18
5.1.4	Lønns- og trekkoppgaverregisteret.....	18
5.1.5	Rikstrygdeverket.....	18
5.1.6	Sosialdepartementet.....	19
5.1.7	Utdanningsregisteret.....	19
5.1.8	Statens lånekasse for utdanning.....	19
5.1.9	Husbanken.....	19
5.1.10	Finansdepartementet.....	20
5.2	Andre inntektskilder som inngår i datagrunnlaget, men som ikke inngår i inntektsregnskapet.....	22
6	Datakvalitet.....	23
6.1	Sammenligning med andre kilder.....	23
6.2	Feilkilder og usikkerhet.....	26
7	Noen resultater fra inntektsstatistikken.....	27
7.1	Makrostørrelser for bosatte og ikke-bosatte personer.....	27
7.2	Statistikk for mindre grupper og områder.....	32
8	Videre utvikling av den registerbaserte inntektsstatistikken.....	33
9	En nærmere beskrivelse av inntektsvariabler til FoB-2001.....	35
	Referanser.....	37
	Vedlegg 1 : Oversikt over variabler og kjennemerker.....	38
	De sist utgitte publikasjonene i serien Notater.....	51

1 Innledning

Formålet med notatet er først og fremst å gi en nærmere dokumentasjon av inntektsstatistikken for personer og familier (IPF) for årene 1993-1998, men også å vise hvorfor denne statistikken vil bli en viktig datakilde for Folke- og bolig tellingen 2001.

Kapittel 2 gir en oversikt over inntekt i både skattemessig og levekårsmessig sammenheng, med hovedvekt på inntekt som en levekårsindikator. Kapittel 3 tar for seg hvordan inntektsstatistikken har vært behandlet ved tidligere folke- og bolig tellinger, og den store økningen i omfanget av opplysninger om inntekt som har funnet sted de siste 8-10 årene. Kapittel 4 gir en oversikt over hvordan grunnlaget for denne inntektsstatistikken etableres hvert år, mens kapittel 5 gir en kort omtale av de enkelte delregistrene som inngår i statistikken. Noen vurderinger av kvaliteten på statistikken blir gitt i kapittel 6, blant annet ved å sammenligne resultater fra flere ulike kilder. Kapittel 7 presenterer noen hovedtall fra statistikken, og viser eksempler på hvilke tabeller som kan lages på bakgrunn av materialet, mens kapittel 8 skisserer videre utbyggingsplaner for statistikken. I kapittel 9 er de inntektsvariabler som skal inngå i Folke- og bolig tellingen 2001 fra IPF, nærmere beskrevet.

I et eget vedlegg til notatet blir det gitt en oversikt over alle variabler og kjennemerker som er tilgjengelig i statistikkgrunnlaget, sammen med utfyllende kommentarer til disse.

2 Inntekt som levekårsindikator

I offisiell inntektsstatistikk har inntekt tradisjonelt blitt betraktet på (minst) to forskjellige måter. Den ene retningen tar for seg inntekt som grunnlag for beskatning, mens den andre betrakter inntekt som levekårsindikator. For begge typer inntektsstatistikk står opplysninger hentet fra skatteligningens materiale sentralt.

Det er skattereglene som avgjør hvilke typer inntekt det skal betales skatt av og hvordan skattepliktig inntekt skal beregnes. Statistikk over skattepliktig inntekt, basert på opplysninger fra skatteligningen, utgjør basisen i hhv. skattestatistikk for personlige skattytere og selvangivelsesstatistikk for personer. Men når man betrakter inntekt som en levekårsindikator er det ikke tilstrekkelig å bare se på inntektene som er registrert på den personlige selvangivelsen, selv om disse er helt sentrale. Inntekter som faller utenfor beskatning har også stor betydning. Eksempler på denne type inntekter er barnetrygd, bostøtte og sosialhjelp. Ved å kople sammen opplysninger både om de skattepliktige og de skattefrie inntektene får en et mer heldekkende bilde på individenes inntektsnivå.

For å si noe om de økonomiske levekårene til befolkningen er det ikke nok å studere de individuelle inntektene. En må også ta med i betraktning at mange individer inngår i et økonomisk fellesskap med andre, der en deler på både inntekter og utgifter. Før inntekt kan benyttes som en levekårsindikator må en derfor ta hensyn til den økonomiske enheten som individene inngår i. En må da endre den statistiske enheten fra individ til familie eller husholdning.

2.1 Nærmere om inntekt i levekårsmessig sammenheng

I en økonomi der de fleste varer og tjenester kan kjøpes vil størrelsen på inntekten ha betydning for individenes økonomiske velferd. Personer og husholdninger med lav inntekt vil ha mindre muligheter enn andre til å skaffe seg materielle goder som for eksempel en romslig bolig, fritidsbolig, bil og båt. Inntektsnivået setter også grenser for mulighetene til å skaffe seg andre goder som kan ha betydning for levekårene, for eksempel tilgang til private helsetjenester eller visse typer utdanning. I verste fall kan inntektene bli så lave at en er ekskludert fra å delta i aktiviteter som ellers anses som vanlige i samfunnet. En snakker da gjerne om sosial eksklusjon eller fattigdom. På den annen side kan det å ha store inntekter føre til at en kan opparbeide en betydelig formue, noe som igjen gir økte inntekter i form av avkastning. I tillegg vil en betydelig formue kunne gi økt levestandard ved at en har en økonomisk sikkerhet som enten kan benyttes til å oppnå gunstige lånebetingelser ved store investeringer (f.eks. ved kjøp bolig eller fritidseiendommer) eller til å "tære på" for å jevne ut inntektsforskjeller gjennom livsløpet.

Selv om inntekt er en viktig velferdsindikator må det likevel legges til at bare opplysninger om kontantinntekt, slik den for eksempel fremkommer i inntektsstatistikken, ikke er en tilstrekkelig indikator på økonomisk velferd. Blant annet så vil verdien av offentlige tjenester være viktige for mange, men denne verdien inngår ikke i inntektsstatistikken. Andre faktorer som også spiller inn er verdien av ubetalt hjemmeproduksjon, for eksempel barnepass. Den nytten eller verdien en har av å eie sin egen bolig, i stedet for å leie, er også en form for inntekt som i liten grad kommer til syne i kontantinntektsbegrepet. I tillegg har det blitt hevdet at også det å velge å ta ut fritid framfor lønnet arbeide er en form for utvidet inntekt (se for eksempel Bojer 2001).

Den definisjonen av inntekt som er benyttet i den registerbaserte inntektsstatistikken er bestemt ut i fra tilgjengelig datamateriale. I registerstatistikken finnes ingen opplysninger verken om bruk av offentlige tjenester, omfang av ulønnet hjemmeproduksjon, markedsverdi av egen bolig eller hvilke valg en har gjort med hensyn til lønnsarbeid eller fritid. Vi må i stedet basere oss på opplysningene om de kontantinntektene som finnes på ulike registre (jf. kapittel 5).

Det inntektsbegrepet som etter vår oppfatning best måler de økonomiske ressursene er *inntekt etter skatt*. Dette inntektsbegrepet framkommer som summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter og overføringer, fratrukket utlignet skatt og negative overføringer (dvs. betalt underholdsbidrag og pensjonspremie i arbeidsforhold). For de fleste individer vil dette begrepet tilsvare det beløpet som er disponibelt til forbruk og sparing. Det kan likevel innvendes at dette inntektsbegrepet ikke gir et like godt bilde på levestandarden til alle grupper av befolkningen.

En slik innvending kan være at det ikke er tatt hensyn til eventuelle renteutgifter. For mange husholdninger vil en betydelig del av inntekten gå med til å betale renter på lån. Et inntektsbegrep der det ikke tas hensyn til dette kan dermed lett overvurdere det faktiske inntektsnivået til slike husholdninger. Årsaken til at en ikke har trukket fra renteutgifter i inntekt etter skatt skyldes at en ikke har tilsvarende opplysninger om den reelle boliginntekten. De fleste som tar opp lån i dag gjør det for å finansiere boligkjøp. Det bør derfor være en symmetri mellom den avkastning denne boligen gir, og den utgiften en har på å eie denne boligen. Ifølge internasjonale rekommandasjoner (f.eks. FN 1989, Eurostat 1998) skal det derfor beregnes en inntekt av egen bolig som tilsvarer det beløpet en ville fått om boligen ble leid ut, men etter at utgifter forbundet med boligen er trukket fra (f.eks. renter). Imidlertid så finnes det ingen opplysninger om boliginntekt på noe register, der verdien er tilnærmet lik markedsleie. Fra selvangivelsen er det mulig å få opplysninger om boliginntekt beregnet ut i fra ligningsverdier, men dette beløpet er langt lavere enn det som er den faktiske verdien (se f.eks. Statistisk sentralbyrå 2001:a). Som en følge av dette har en besluttet å ikke ta med boliginntekten i inntektsbegrepet, og heller ikke gjøre fradrag for renteutgifter.

En slik tilnærming vil være riktig for alle de husholdningene som fullfinansierer boligen ved å ta opp lån. Men for husholdninger med helt eller delvis nedbetalte boliger vil begrepet inntekt etter skatt i noen grad *undervurdere* den økonomiske velferden. Dette gjelder for eksempel for de fleste alderspensjonistene. Behandlingen av gjeldsrentene er også problematisk når det gjelder selvstendig næringsdrivende, men her er konsekvensen at en står i fare for å *overvurdere* inntektsnivået til denne gruppen. Næringsdrivende vil i mange tilfeller ha lån i forbindelse med næringsvirksomheten. Slike renter skal i utgangspunktet trekkes fra som utgift forbundet med næringsvirksomheten. På den annen side så kan det være vanskelig å skille private renter fra renter tilknyttet virksomheten (trolig også for den næringsdrivende selv), og selvangivelsen, som er kilden til opplysninger om renter, gir ingen spesifisering av ulike typer renter.

Selvstendig næringsdrivende er ellers en gruppe der inntektsstatistikken generelt vil ha problemer med å vise det reelle inntektsnivået. Dette skyldes, i tillegg til problemene med å skille mellom ulike typer renteutgifter, også det forholdet at næringsdrivende i større grad enn andre skattytere har muligheter for å redusere størrelsen på den skattbare inntekten, uten at dette nødvendigvis medfører en lavere levestandard.¹ Av den grunn har det blitt hevdet at forbruksutgift, heller enn inntekt, ofte er en bedre indikator på den økonomiske levestandarden til de selvstendige (se f.eks. International Expert Group on Household Income Statistics, 2001).

2.2 Kontantinntekter som mangler i registerstatistikken

Vi har allerede pekt på at det finnes visse typer ikke-kontante ytelser som er å betrakte som en slags inntekt for mottakeren, men som ikke blir dekket i den registerbaserte statistikken. Men det finnes også kontante inntekter som ikke inngår i statistikken, på grunn av manglende registeropplysninger.

¹ Som kjent vil personlige næringsdrivende ha muligheter til å redusere inntektene både i form av avskrivninger og ved å trekke fra ulike utgifter knyttet til næringsvirksomheten. I tillegg kan tap ved salg av aksjer eller fast eiendom føres som fradrag på selvangivelsen. Dette kan i noen tilfeller føre til at noen familier blir registrert med ingen eller negative inntekter.

Dette gjelder blant annet inntekter som:

- dagpenger og forsørgertillegg til vernepliktige/sivilarbeidere
- streikebidrag fra fagforeningskasser
- kursstønad fra arbeidsmarkedsetaten
- utdanningsstønad til enslige forsørgere
- gravferdshjelp
- skattefrie leieinntekter (hybelutleie o.l.)
- skattefri gevinst ved salg av egen bolig
- pengeoverføringer fra en husholdning til en annen.²

I tillegg må det nevnes at opplysninger om "svarte" inntekter, eller skattepliktige inntekter som urettmessig er unndratt beskatning, selvsagt heller ikke finnes på noe register.

Det er usikkert hvor mye disse inntektene beløper seg til i kroner og øre. Men med unntak for de "svarte" inntektene og boliggevinstene så utgjør disse inntektene trolig en beskjeden del av de samlede inntektene. Derimot skal det ikke underslås at slike inntekter kan være av stor betydning for den eller de som mottar dem.

Så lenge det ikke finnes tilgjengelige registeropplysninger om slike inntekter, vil en heller ikke kunne inkludere denne typen inntekter i statistikken.³

2.3 Statistisk analyseenhet

Inntektsstatistikk blir presentert for ulike statistiske enheter. I skattestatistikken benyttes ofte skattyter som enhet, mens det i selvangivelsesstatistikken er alle personer 17 år og over som er den mest brukte enheten. Både person og skattyter er relevante og interessante enheter når formålet er å studere nivå og fordeling av individuelle inntekter, for eksempel bruttoinntekt, eller når en vil se på hvilke utslag skattereglene har på fordelingen av individuelle inntekter eller i proveny. Når formålet er å studere de økonomiske levevilkårene til befolkningen er det imidlertid ikke nok å bare se på de individuelle inntektene. En må da trekke inn det forholdet at personer som bor sammen har felles økonomi og at inntekten fra én person også konsumeres av andre personer som ikke har egne inntekter. Dette gjelder for eksempel barn og ungdommer, og hjemmearbeidende. På den annen side vil det være mange personer med høy personlig inntekt som kan ha lav økonomisk velferd fordi denne inntekten forsørger flere andre personer uten inntekt.

Det er i tillegg mange personlige inntekter som er klart husholdnings-/familierelatert. Både sosialhjelp og bostøtte blir tildelt på bakgrunn av opplysninger om husholdningssammensetning, og kapitalinntekter og kapitalutgifter kan, på samme måte som for formue og gjeld, fritt flyttes mellom ektefellenes selvangivelser.

Analyseenheter som tar hensyn til de forholdene som er nevnt over er familien eller husholdningen. Husholdningen blir av mange ansett å være den beste analyseenheten når en skal benytte inntekt som en levekårsindikator. En husholdning omfatter alle individer, uansett slektsforhold, som inngår i et økonomisk fellesskap. Men opplysninger om hvem som inngår i en husholdning foreligger ennå ikke

² Merk likevel at statistikken inneholder opplysninger om store gaver som gis som forskudd på arv, og som dermed inngår i grunnlaget for arveavgift.

³ Det pågår imidlertid en kontinuerlig prosess med å innhente flere inntekter fra register. Blant annet vil inntektsstatistikken for 1999 for første gang ha med opplysninger om utdanningsstønad til enslige forsørgere. En har også innhentet opplysninger om gravferdshjelp for 1999, men siden denne stønaden hovedsakelig tilfaller begravellesbyråene er det ikke mulig å fordele denne stønaden på den enkelte mottaker.

på noe register.⁴ Som en tilnærming har en derfor hittil benyttet familiebegrepet ved utarbeiding av registerbasert inntektsstatistikk.

Opplysninger om hvem som inngår i samme familie er avledet av opplysninger om familienummer fra Det sentrale folkeregister. På grunn av mangelfull adresseinformasjon i folkeregistreringen, noe som særlig gir utslag for enslige og (ugifte) samboere uten felles barn, omfatter statistikken kun følgende familietyper:

- Ektepar uten barn
- Ektepar med barn
- Samboere med minst ett felles barn

Dette er i tråd med offisiell statistikk for familier.

Når en får opplysninger om bohusholdningen på register i forbindelse med folke- og bolig tellingen 2001 vil en derimot få klart bedre muligheter til å publisere statistikk også for grupper som nå ikke inngår i familiestatistikken, for eksempel enslige med og uten barn. Selv om den ideelle analyseenheten fra et levekårsperspektiv alltid vil være *kosthusholdningen*, dvs. alle personer som i tillegg til å dele boligen også inngår i et økonomisk felleskap, vil etableringen av et register over *bohusholdninger* skaffe til veie et langt bedre datagrunnlag til å sammenligne de økonomiske levekårene for hele befolkningen enn en har hatt tidligere.

⁴ Derimot så har en opplysninger om husholdninger basert på et representativt utvalg. Inntekts- og formuesundersøkelsen for husholdninger innhenter opplysninger om husholdningssammensetning fra et intervju, mens inntektsopplysningene blir innhentet fra registre. Inntekts- og formuesundersøkelsen inneholder de samme inntektsopplysningene som den registerbaserte inntektsstatistikken.

3 Inntektsstatistikk og folke- og boligtellingsene

Ett av hovedformålene med Folke- og boligtellingsene er å gi et bilde av befolkningens levekår. Viktige spørsmål i den sammenheng er: Hvor høy inntekt har folk? Hva er viktigste kilde til livsopphold? Hvordan fordeler inntekten seg mellom ulike familietyper, befolkningsgrupper og geografiske områder? Ved å kople på inntektsdata fra den årlige inntektsstatistikken for personer og familier, kan folke- og boligtellingsene benyttes til å besvare slike spørsmål.

3.1 Litt historie

Folke- og boligtellingsene i 1960 hadde ingen opplysninger om inntekt. Fra og med inntektsåret 1967 har Statistisk sentralbyrå innhentet Ligningsregisteret fra Skattedirektoratet hvert år. Folke- og boligtellingsene i 1970 hadde derfor opplysninger om «nettoinntekt ved skatteligningen, før særfradrag og skatt er trukket fra», eller med andre ord skattbar inntekt pluss særfradrag (Vassenden, 1987).

Fram til folke- og boligtellingsene i 1980 hadde enda flere administrative registre blitt etablert. Studielån og stipend fra Statens Lånkasse for Utdanning og statlig bostøtte fra Den norske Stats Husbank fantes nå på register. I tillegg hadde Rikstrygdeverket barnetrygd og en rekke andre skattefrie trygdeytelser (f.eks. grunn- og hjelpestønad) elektronisk registrert. Disse registrene ble koblet sammen og det ble laget et kjennemerke kalt disponibel inntekt. I tillegg hentet man sum pensjonsgivende inntekt (kalt arbeidsinntekt) direkte fra Ligningsregisteret.

I folke- og boligtellingsene 1990 hadde også sosialhjelpsregisteret kommet på lufta, og utbetalte sosiale bidrag og lån ble derfor inkludert i disponibel inntekt. I likhet med FoB-80 koblet man på sum pensjonsgivende inntekt. For å kunne sammenligne FoB-80 og FoB-90 ble disponibel inntekt også beregnet på samme måte som i 1980.

Datagrunnlaget for neste folke- og boligtellingsene (2001) vil bli klart forbedret i forhold til tidligere folke- og boligtellingsene. En viktig milepæl var skattemyndighetenes overgang til å benytte IT i selvangivelsesbehandlingen, som førte til at alle opplysningene fra selvangivelsen ble tilgjengelig som et elektroniske register for hele befolkningen fra og med 1993. I tillegg har flere av de mindre skattefrie stønadene som administreres av Rikstrygdeverket også blitt tilgjengelig som registre i de senere år.

Tabell 3.1 gir en oversikt over hvilke inntekter som inngikk i inntektsregnskapet til folke- og boligtellingsene i 1980 og 1990, og hvilke komponenter som inngår i inntektsregnskapet i dag.

Tabellen viser at den nye inntektsmodulen skiller seg fra de eldre folke- og boligtellingsene på to viktige områder. For det første har regnskapsoppstillingen endret seg. Mens det i de eldre folke- og boligtellingsene var begrepet *disponibel inntekt* som ble benyttet som en indikator på husholdningenes økonomiske ressurser, er dette endret til *inntekt etter skatt* idag. For det andre så viser tabellen at inntektsbegrepet er klart mer omfattende i dag, enn tidligere.

Tabell 3.1

Inntektskomponenter i Folke- og boligtellingsene 1980 og 1990 og i Inntektsstatistikken for personer og familier 1998.

Folke- og bolig telling 1980	Folke- og bolig telling 1990	Inntektsstatistikken for personer og familier 1998
(Nettoinntekt stat + særfradrag + nettoinntekt ved sjømannsskatteordningen) hvis > 0 ellers (Nettoinntekt kommune + særfradrag + nettoinntekt ved sjømannsskatteordningen) hvis > 0 ellers sum pensjonsgivende inntekt hvis > 0 ellers brutto trygd + Barnetrygd + Statlig bostøtte + Studiestipend og studielån + Grunn- og hjelpestønad + Utdanningsstønad + Nedkomststønad + Engangsstønad for yrkesskader + Div. andre skattefrie trygdeytelser = Samlet inntekt - Sum utlignet skatt = Disponibel inntekt	Nettoinntekt stat eller toppskattegrunnlag (Høyeste beløp velges) + Barnetrygd + Statlig bostøtte + Studiestipend og studielån + Forsørgerfradrag + Grunn- og hjelpestønad + Sosialhjelp + Stønad til barnetilsyn + Utdanningsstønad + Nedkomststønad + Fødselsengangsstønad + Løpende yrkesskadeerstatning + Utløsning av småpensjoner = Samlet inntekt - Sum utlignet skatt (+ forsørgerfradrag) = Disponibel inntekt	Yrkesinntekt + Lønn + Netto næringsinntekt + Kapitalinntekt + Brutto renteinntekt + Aksjeutbytte + Nettorealisasjonsgevinst + Andre kapitalinntekter + Overføringer mottatt + Ytelser fra Folketrygden + Tjenestepensjon + Arbeidsledighetstrygd + Bidrag + Barnetrygd + Statlig bostøtte + Studiestipend + Forsørgerfradrag + Grunn- og hjelpestønad + Sosialhjelp + Stønad til barnetilsyn + Fødselsengangsstønad + Kontantstøtte + Andre skattefrie inntekter = Samlet inntekt - Sum utlignet skatt og negative overføringer = Inntekt etter skatt

3.2 Fra "disponibel inntekt" til "inntekt etter skatt"

Som nevnt i avsnitt 2.1 er det etter vår oppfatning begrepet *inntekt etter skatt* som best måler de økonomiske ressursene som husholdningene har til disposisjon. Dette begreper skiller seg på flere områder fra begrepet "disponibel inntekt" som har blitt benyttet tidligere både i Inntekts- og formuesundersøkelsene, og i tidligere folke- og boligtellinger. Endringene går både på regnskapsoppstillingen og på hvilke inntektskomponenter som inngår i inntektsbegrepet.

Disponibel inntekt ble benyttet som begrep i inntekts- og formuesstatistikken helt fram til inntektsåret 1995. På direktørmøte høsten 1997 ble forslaget om endring av inntektsbegrepet vedtatt, og en gikk nå over til å benytte inntekt etter skatt som inntektsbegrep ved publisering. Den viktigste forskjellen mellom disponibel inntekt og inntekt etter skatt er at gjeldsrentene ble trukket fra i begrepet disponibel inntekt, men ikke i inntekt etter skatt. Begrunnelsen for denne endringen er omtalt i avsnitt 2.1 (se også Epland, 1998). Det er også en annen begrunnelse for ikke lenger å benytte begrepet disponibel inntekt. Begrepet "disponibel inntekt" blir også benyttet i nasjonalregnskapet som et mål på det beløpet som husholdningene kan benytte til forbruk og sparing. Men i nasjonalregnskapet er denne definisjonen av disponibel inntekt mye mer omfattende, enn tilsvarende begrep i inntektsstatistikken. Blant annet inkluderer nasjonalregnskapet flere inntekter som ikke blir dekket av inntektsstatistikken, for eksempel avkastningen på livs- og pensjonsforsikringer, inntekter fra utlandet og en realistisk avkastning på egen bolig. For å unngå sammenblanding med nasjonalregnskapet benytter en derfor ikke lenger dette begrepet i inntektsstatistikk for personer, familier og husholdninger.

Det har de siste årene skjedd betydelige utvidelser i datagrunnlaget til inntektsstatistikken. Dette har gjort det mulig å få en bedre og mer omfattende statistikk over personers og husholdningers inntekter. En viktig endring fant sted for inntektsåret 1993, da innføringen av IT i ligningsbehandlingen førte til at alle inntektsposter på selvangivelsen forelå i elektronisk form. Dette førte blant annet til at en for første gang fikk opplysninger om kapitalinntekter på register. I tillegg har det i løpet av 1990-tallet skjedd gradvise utvidelser av datagrunnlaget ved at nye administrative registre har blitt tilgjengelige i statistikkproduksjonen. Dette har ført til at en har kunnet inkludere og spesifisere inntektskomponenter som f.eks. grunn- og hjelpestønad, dagpenger ved arbeidsløshet, fødselsengangstønad og stønad til barnepass for enslige forsørgere (se mer om dette i vedlegg 1).

3.3 Sammenlignbarhet med tidligere folke- og boligtellinger

Som vi har omtalt i forrige avsnitt har det skjedd en betydelig utviding av inntektsbegrepet de siste årene, på bakgrunn av at nye registre har blitt tilgjengelige. Som tabell 3.1 viser, er inntektsbegrepet i 1998 klart mer omfattende enn det som det var mulig å konstruere i forbindelse med FoB-80 eller FoB-90. For eksempel mangler det fullstendig opplysninger om kapitalinntekter i de eldre Folke- og boligtellingerne. Dette førte f.eks. til at samlet inntekt før skatt ble undervurdert med nærmere 30 milliarder kroner i FoB-90.⁵

Det vil likevel være mulig på bakgrunn av det datamaterialet vi har i dag, å konstruere et inntektsbegrep som tilnærmet er sammenlignbart med begrepet "disponibel inntekt" i FoB-90. Det vil derimot *ikke* være mulig å utvide datagrunnlaget til de eldre folke- og boligtellingerne for å gjøre de sammenlignbare med dagens inntektsbegrep.

⁵ Ifølge Inntekts- og formuesundersøkelsen for husholdninger utgjorde kapitalinntektene 29 milliarder kroner i 1990 (Statistisk sentralbyrå 2000:a).

4 Oppbygging av den registerbaserte inntektsstatistikken

Inntektsstatistikken for personer etableres ved at en rekke administrative og statiske registre kobles sammen ved hjelp av fødselsnummer. Disse ulike registrene og de felter som påkobles fra dem er nærmere omtalt under kapittel 5 og i vedlegg 1.

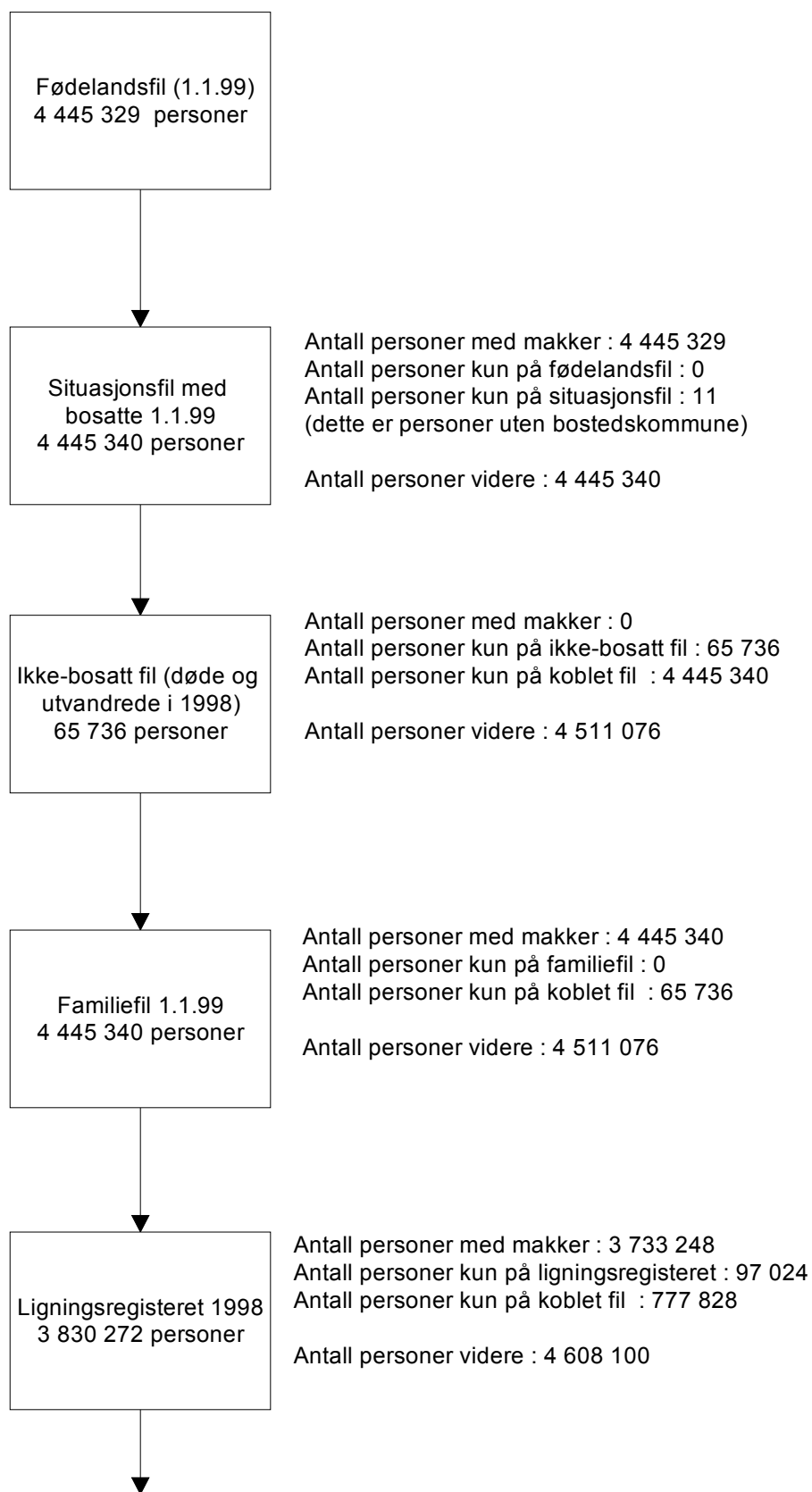
Utgangspunktet for koblingene er den bosatte befolkningen ved utgangen av inntektsåret som hentes inn fra BESYS. Til denne populasjonen kobles også døde og utvandrede i løpet av inntektsåret (ikke-bosatte) da disse som regel vil ligge med en eller annen form for inntekt i deler av året. I registerkoblingene tas alle personer på registeret med videre i koblingsprosessen og ikke bare de som finner makker. Antall personer på registeret øker derfor for hver kobling hvor det ikke finnes makker for alle.

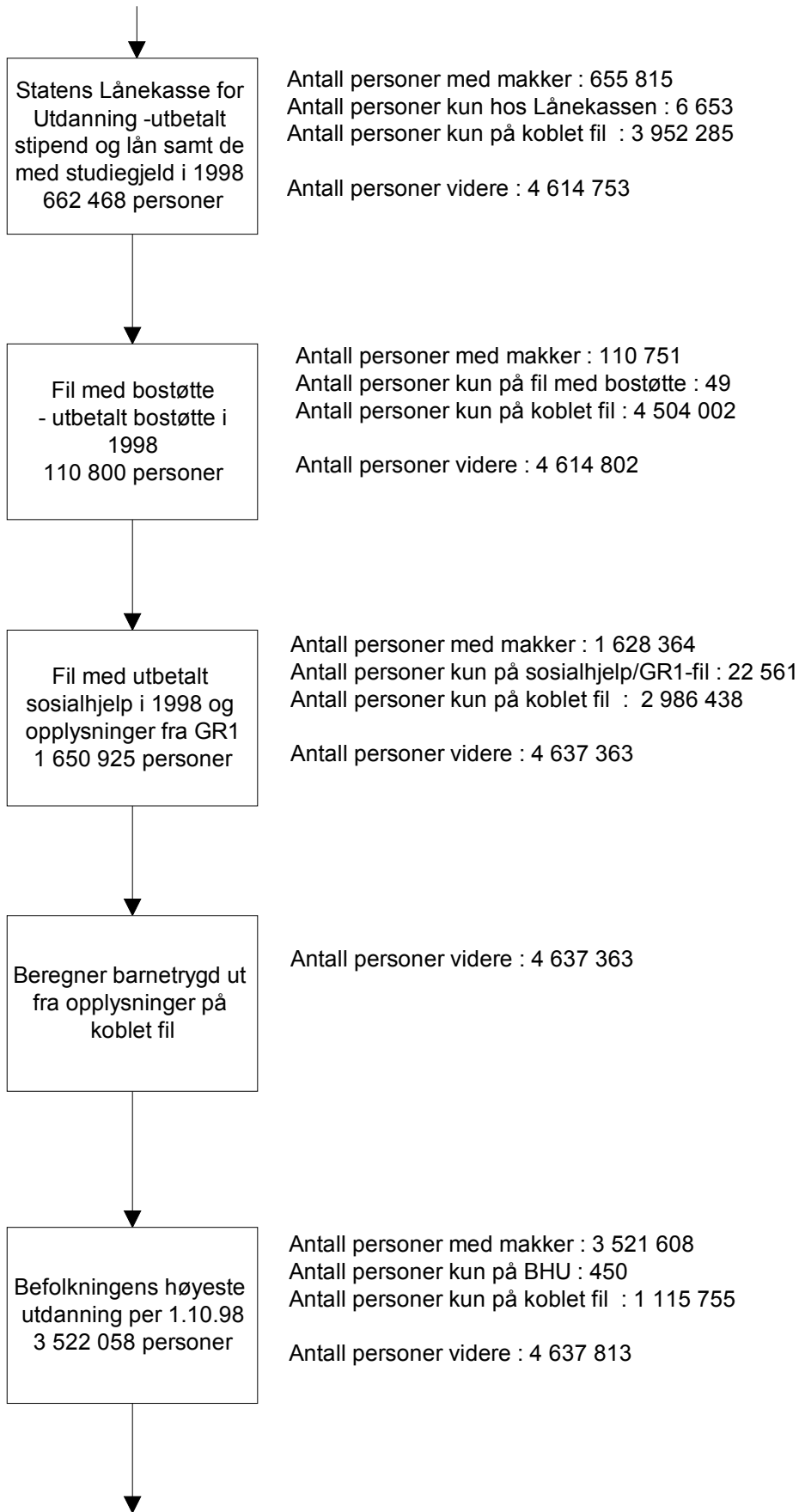
Etter at alle registerkoblinger er foretatt, kjøres det en fødselsnummerkontroll hvor ugyldige fødselsnummer på fila fjernes. I inntektsstatistikken for familier og personer for inntektsåret 1998 (IPF-98) ble det til sammen fjernet 3 758 ugyldige fødselsnummer (2 323 av disse, eller 62 prosent, kom fra arveavgiftsstatistikken). Disse personene ligger registrert med lave inntekter. Under en håndfull personer har noen form for skattepliktig inntekt, mens 1 314 personer står registrert som mottakere av skattefrie overføringer på til sammen 24,2 millioner kroner. Av disse står 1 127 registrert som mottakere av økonomisk sosialhjelp på 21,1 millioner kroner. Inntekt etter skatt for alle med ugyldig fødselsnummer utgjorde 24,5 millioner kroner i 1998.

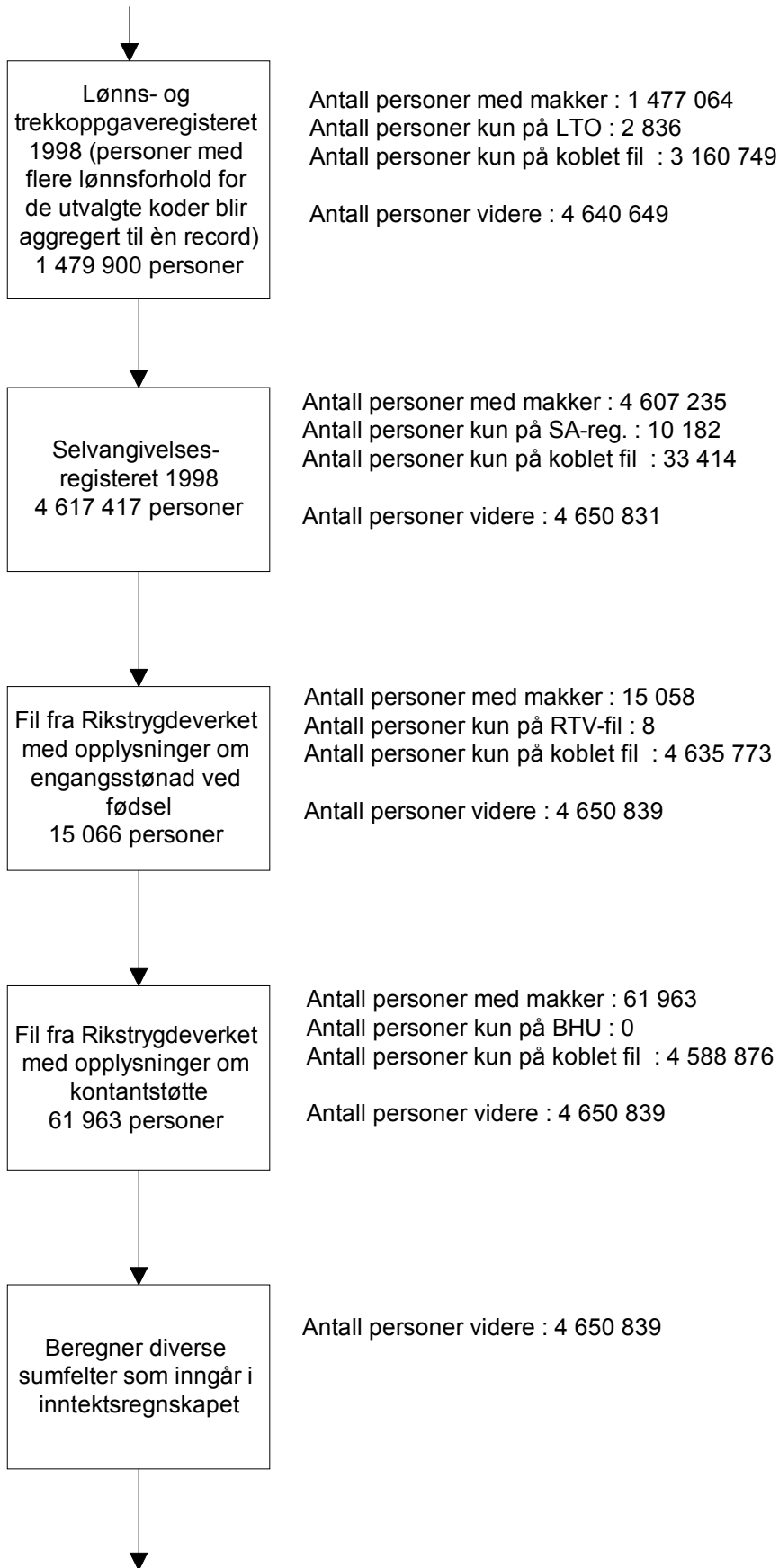
Ut fra de gyldige fødselsnumrene foretas det en avledning av alder og kjønn da disse opplysningene ikke alltid finnes på personer som ikke tilhører den bosatte befolkningen.

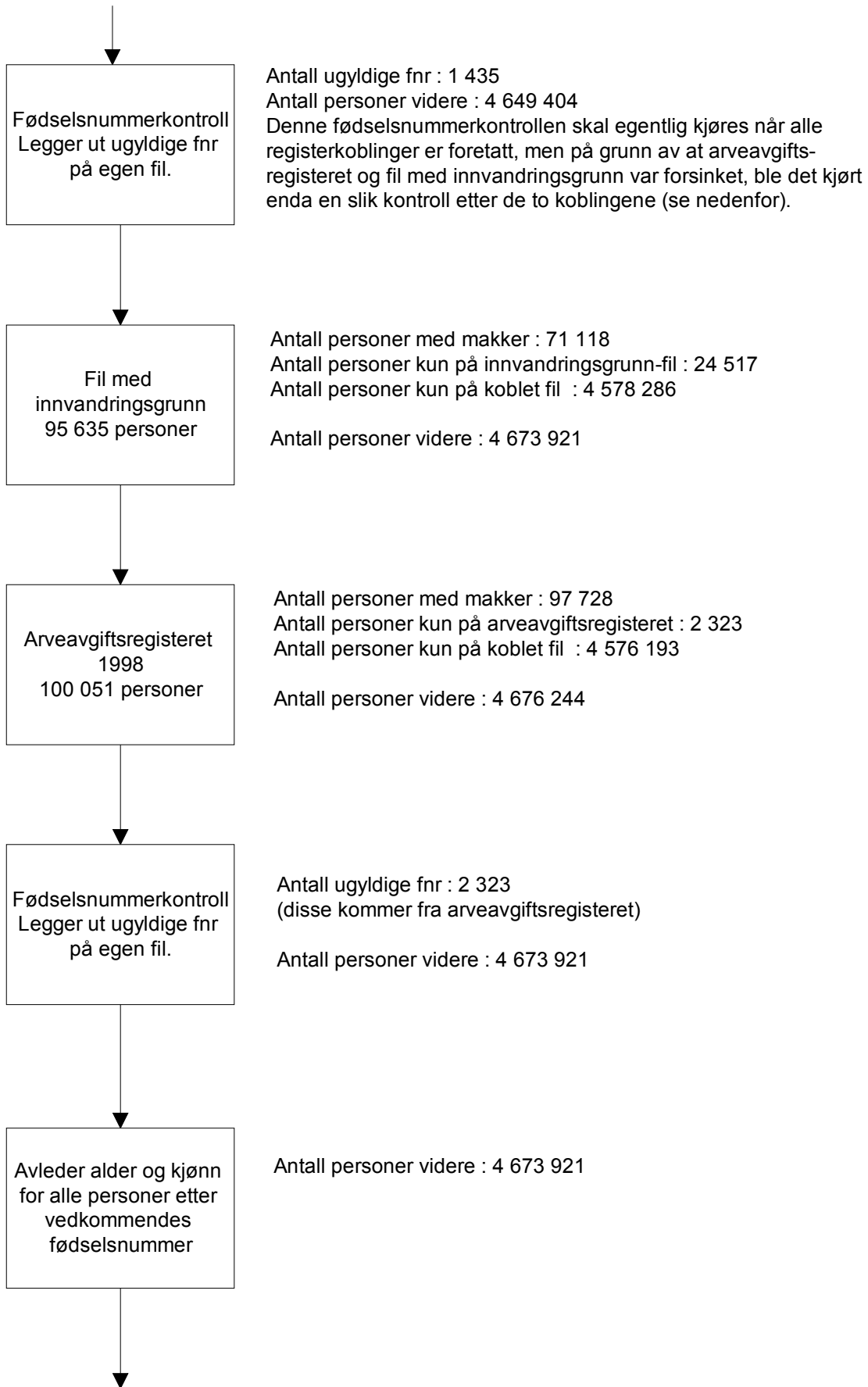
Nedenfor er rekkefølgen av de ulike registerkoblingene vist i et forenklet flytskjema for IPF for 1998. Her oppgis det antall personer som finner makker i hver kobling, og antall personer som kun finnes på én av filene. Før hver kobling blir det foretatt en dublett-kontroll for å kontrollere at det kun finnes en record per person. For flere registre må det foretas en aggregering av beløpsfelter slik at samme person kun har én record på hver av filene.

Figur 4.1. Forenklet flytskjema for etableringen av inntektsstatistikken for personer og familier (IPF) for inntektsåret 1998

↓

Fjerner 201 personer
som ikke får beregnet
alder i
beregningsrutinen
ovenfor på grunn av at
de er født i 1999

Antall personer videre : 4 673 720

↓

IPF 1998
- produksjonsfil
4 673 720 personer
herav 4 445 340
bosatte (herav 11
personer uten
bostedskommune)

5 Nærmere om registre som inngår i statistikken

Formålet med dette kapitelet er å gi en beskrivelse av de ulike statistikkildene som er knyttet sammen i den registerbaserte inntektsstatistikken, og å gi en oversikt over de viktigste variabler og kjennemerker som blir hentet inn fra de ulike kildene (se vedlegg 1 for en nærmere beskrivelse).

Datagrunnlaget for inntektsstatistikken 1998 er basert på opplysninger fra følgende registre og statistikkilder:

- Det sentrale folkeregister (kjennemerker ved personen)
- Ligningsregisteret (skatter mv.)
- Selvangivelsesregisteret (inntekter)
- Lønns- og trekkoppgave registeret (inntekter)
- Rikstrygdeverket (diverse stønader)
- Sosialdepartementet (sosialhjelp)
- Utdanningsregisteret (utdanningsnivå)
- Statens lånekasse for utdanning (stipend)
- Husbanken (bostøtte)
- Finansdepartementet (grunnlaget for arveavgift)

5.1 Nærmere om de ulike datakildene

5.1.1 BESYS

På bakgrunn av opplysninger avledet fra folkeregisteret blir det innhentet viktige kjennemerker om personene som inngår i statistikken. På bakgrunn av situasjonen per 1. januar året etter inntektsåret blir blant annet følgende kjennemerker hentet inn:

- Registreringsstatus
- Familienummer/samboernummer
- Bostedskommune/grunnkretscode/bydelskode
- Sivil status
- Fødeland
- Statsborgerskap
- Landbakgrunn
- Familietype

Registreringsstatus blir blant annet benyttet til å identifisere den bosatte befolkningen.

5.1.2 Ligningsregisteret

Ligningsregisteret ligger til grunn for Statistisk sentralbyrå sin skattestatistikk for personlige skattytere. Dette registeret blir innhentet årlig fra Skattedirektoratet og inneholder opplysninger om grunnlagene (ansettelsene) for skattene, de ulike inntekts- og formuesskattene og skattefradragene. Registeret omfatter alle personer 13 år og eldre. Den registerbaserte inntektsstatistikken innhenter blant annet følgende variabler fra dette registeret:

- Sum utlignet skatt
- Forsørgerfradrag
- Skatteklasser
- Toppskattegrunnlag
- Ulike typer personinntekt
- Almennlig inntekt
- Nettoformue

5.1.3 Selvangivelsesregisteret

Det er det viktigste datagrunnlaget til den registerbaserte inntektsstatistikken, og er det samme grunnlaget som benyttes i Statistisk sentralbyrå sin selvangivelsesstatistikk. Da alle landets ligningskontorer i forbindelse med ligningen for 1993 gikk over til å benytte IT i ligningsbehandlingen, såkalt Datastøttet selvangivelsesbehandling (DSB), forelå det et helt nytt register inneholdende alle skattepliktige inntekter for hele befolkningen. De viktigste variablene fra dette registeret som inngår i inntektsstatistikken er:

- Lønn
- Netto næringsinntekt
- Diverse kapitalinntekter
- Skattepliktige pensjoner og stønader
- Renteutgifter

5.1.4 Lønns- og trekkoppgaverregisteret

Lønns- og trekkoppgaverregisteret (LTO) er grunnlaget for Statistisk sentralbyrå sin statistikk over lønnssummer. Registeret inneholder opplysninger om alle ytelser som er gitt fra arbeidsgiver og trygdekontor til arbeidstaker og trygdemottaker. Dette vil i stor grad dreie seg om de samme inntektspostene som finnes på selvangivelsen. LTO gir imidlertid større muligheter til å spesifisere ulike typer inntekter, for eksempel ulike typer av overføringer. Følgende variabler er blant annet hentet inn fra dette registeret:

- Dagpenger ved arbeidsledighet
- Alders-, uføre- og etterlattepensjon
- Avtalefestet pensjon (AFP)
- Overgangsstonad
- Skattefrie stønader til barnetilsyn
- Andre skattefrie inntekter (LTO-kode 916)

5.1.5 Rikstrygdeverket

Fra Rikstrygdeverket (RTV) sine databaser blir det innhentet opplysninger om flere skattefrie stønader. Data fra RTV gjør det også mulig å spesifisere ulike mottakere av trygdeytelser, for eksempel alders- og uførepensjonister. I den registerbaserte inntektsstatistikken er følgende opplysninger hentet inn fra RTV:

- Pensjonsstatus (skiller mellom ulike typer pensjonister)
- Barnetrygd⁶
- Uføregrad
- Særtilleggsfaktor (skiller ut minstepensjonister)
- Grunn- og hjelpestønad
- Engangsstønad ved fødsel
- Kontantstøtte

5.1.6 Sosialdepartementet

Sosialdepartementet er registereier til Statistisk sentralbyrå sitt sosialhjelpsregister, som ligger til grunn for sosialhjelpsstatistikken. Fra dette registeret er følgende variabler hentet inn:

- Sosiale bidrag
- Sosiale lån

5.1.7 Utdanningsregisteret (BHU)

Dette er et statistikkregister som utarbeides av Statistisk sentralbyrå. Registeret gir opplysninger om befolkningens høyeste fullførte utdanning (BHU) og om igangværende utdanning, per 1. oktober hvert år. Følgende kjennemerker er hentet inn fra dette registeret:

- Høyeste fullførte utdanning (utdanningsnivå og fagfelt)
- Igangværende utdanning

5.1.8 Statens lånekasse for utdanning

Fra Statens lånekasse innhentes følgende variabler:

- Utbetalt stipend
- Utbetalt studielån

5.1.9 Husbanken

Fra Den Norske Stats Husbank innhentes følgende variabler:

- Utbetalt bostøtte
- Kompensasjonstillegg

⁶ Opplysningene om barnetrygd fra Rikstrygdeverket omfattet til og med inntektsåret 1998 bare beløp for de personer som har mottatt barnetrygd gjennom hele året. Dette betyr f.eks. at nyfødte og personer som fyller 16 år i løpet av inntektsåret ikke blir omfattet av registeret. Av denne grunn har opplysningene om barnetrygd fra registeret ikke blitt benyttet i inntektsregnskapet. Det har i stedet blitt beregnet et beløp på bakgrunn av opplysninger om antall barn, barnas alder, familiesituasjon (enslig forsørger) og bosted.

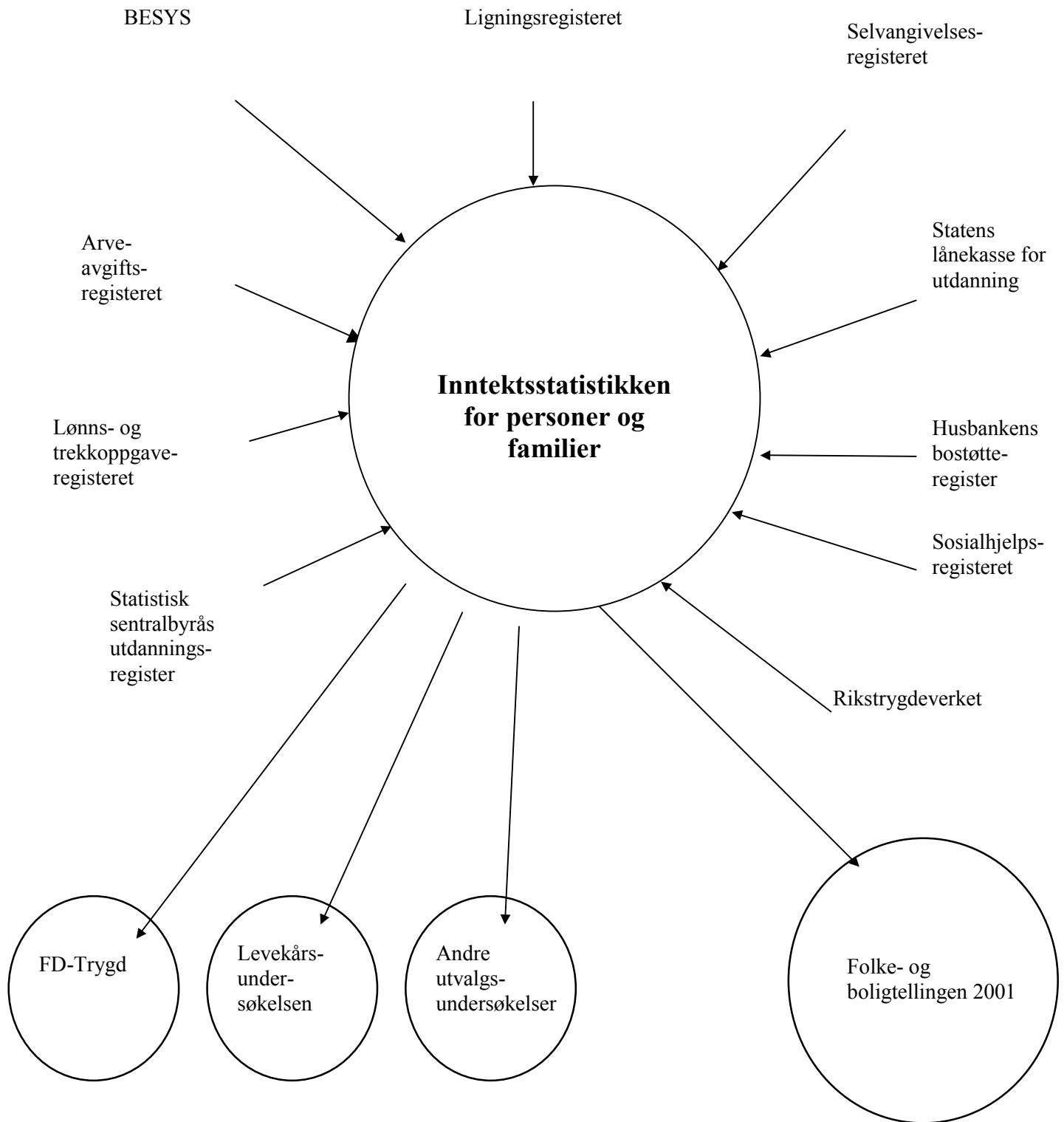
5.1.10 Finansdepartementet

I 1995 innførte alle landets skattefogdkontorer IT i saksbehandlingen av arveoppgjørene. Dette førte til at det nå forelå et administrativt register som kunne utnyttes til statistiske formål. Registereier er Finansdepartementet. Følgende opplysninger er hentet inn fra dette registeret:

- Mottatt arv
- Mottatt gave

Figur 5.1 gir en grafisk presentasjon av hvilke registre som inngår i inntektsstatistikken for personer og familier, og viktige brukere av statistikken.

Figur 5.1 Oppbyggingen av inntektsstatistikken for personer og familier

5.2 Andre inntektskilder som inngår i datagrunnlaget, men som ikke inngår i inntektsregnskapet

Ifølge internasjonale rekommandasjoner skal inntektsregnskapet bare omfatte inntekter som individene og husholdningene mottar med en viss grad av regularitet. *Arv og gaver* skal ifølge en slik definisjon ikke regnes med i inntektsbegrepet (men snarere som del av et utvidet inntektsbegrep, jf. Expert Group on Household Income Statistics, 2001, kapittel 2). I statistikkgrunnlaget har en imidlertid opplysninger om mottatt arv og gaver fra arveavgiftsstatistikken.

Merk likevel at denne statistikken først ble etablert i 1995, slik at opplysninger om tidligere år ikke er tilgjengelig.

6 Datakvalitet

Inntektsstatistikk for personer og familier er konstruert ved å kople sammen en rekke ulike registre som inneholder inntektsdata og diverse kjennemerker. I denne prosessen kan det oppstå feil som kan føre til at f.eks. det inntektsbeløpet som statistikken viser, kan avvike fra det som er det faktiske beløpet i populasjonen. Dette kan igjen virke inn på kvaliteten på de inntektsmålene som blir benyttet i analyser av økonomiske levekår, for eksempel begrepet inntekt etter skatt.

I de neste avsnittene skal vi derfor sammenligne de beløpene som inntektsstatistikken for personer og familier viser, med tilsvarende beløp fra andre kilder, for eksempel fra grunnlagsdata og ulike sektorstatistikker.

6.1 Sammenligning med andre kilder

En pekepinn på datakvaliteten til inntektsstatistikken for personer og familier får en ved å studere tabell 6.1. Her er de ulike inntektskomponentene i inntektsregnskapet sammenlignet med tilsvarende regnskapsposter i den utvalgsbaserte Inntekts- og formuesundersøkelsen for husholdninger. For noen av inntektskomponentene har vi i tillegg hentet inn beløp fra grunnlagsdata, dvs. ulike statistiske og administrative registre som siden har blitt koplet sammen i inntektsstatistikken.

I det følgende skal vi foreta en sammenligning av de ulike makroøkonomiske størrelsene i inntektsregnskapet.

Lønn

Inntektsstatistikk for personer og familier (IPF) har et estimat på sum lønn for 1998 på 486,1 milliarder kroner. Vi ser at tilsvarende beløp i inntekts- og formuesundersøkelsen (IF) bare er marginalt forskjellig, noe som indikerer at denne viktige inntektskilden blir godt dekket i statistikken. Grunnlagsdata for lønn er selvangivelsesstatistikken. Sum lønn ifølge selvangivelsen (etter fratrukk for arbeidsledighetstrygd) er 492 milliarder kroner. Dette er altså knapt 6 milliarder høyere enn tilsvarende beløp i inntektsstatistikken. Selvangivelsesstatistikken omfatter alle personer med et likningsforhold til landet, mens inntektsstatistikken bare omfatter de som er registrert bosatte i landet. Avviket skyldes derfor trolig lønnsinntekt opptjent i Norge av personer bosatt i utlandet.

Netto næringsinntekt

Det er igjen små forskjeller mellom grunnlagsdata (selvangivelsesstatistikken) og inntektsstatistikken, og det lille avviket på 0,9 milliarder kroner skyldes trolig - som for lønn - forskjeller i populasjonen (personer bosatt i utlandet). Derimot så registrerer vi et avvik på nærmere 4 milliarder kroner mellom sum næringsinntekter i IPF og IF. Dette avviket skyldes at opplysninger om næringsinntekt fra selvangivelsen (IPF) ikke omfatter alle næringsinntekter som er opptjent i en annen kommune enn der skattyter er bosatt. I den utvalgsbaserte Inntekts- og formuesundersøkelsen har en derimot tilgang også til næringsoppgaver, slik at en kan identifisere også slike "utenbygds" næringsinntekter. Flere av de utenbygds opptjente næringsinntekter blir i IPF plassert under posten "Andre kapitalinntekter", og vi ser her at for denne inntektsposten er det igjen et avvik mellom IPF og IF, men denne gangen med motsatt fortegn.

Kapitalinntekter

Sammenlignet med grunnlagsdata (selvangivelsesstatistikk) er det små avvik når det gjelder kapitalinntekter som aksjeutbytte og renteinntekter. Når det gjelder sammenligning med utvalgsdata (IF) så har vi allerede omtalt avviket for posten "Andre kapitalinntekter". Det er imidlertid også et betydelig avvik mellom IPF og IF sine estimater når det gjelder netto realisasjonsgevinst, men dette avviket skyldes i dette tilfellet utvalgsvarians. Det er svært få personer som mottar denne typen inntekter, men beløpene kan være betydelige. I utvalget til IF klarte en i 1998 ikke å fange opp et

tilstrekkelig antall observasjoner med denne typen inntekter, til at en fikk en tilsvarende sum som det registrene viser.

Overføringer

Blant de store overføringene er det et godt samsvar mellom de ulike kildene. Dette gjelder for eksempel for både pensjoner fra folketrygden og for tjenstepensjon. Når det gjelder barnetrygd så er det også små avvik mellom kildene, men vi ser her at grunnlagsdata, som i dette tilfelle er Rikstrygdeverket, ligger noe lavere enn tilsvarende beløp i IPF. Barnetrygd skiller seg imidlertid ut i IPF og IF ved at dette beløpet er beregnet på bakgrunn av opplysninger om familiesammensetning, barnetall og bosted, og ikke hentet inn fra et register. Årsaken til dette er at Rikstrygdeverket, som registreier, ikke har hatt mulighet til å overføre årsfiler inneholdende alle personer som i løpet av året har mottatt barnetrygd.⁷

De fleste andre stønadene som inngår i overføringer er beløpsmessig små. Tabellen viser likevel at det er godt samsvar mellom grunnlagsdata og inntektsstatistikken. De avvikene som registreres går også i den retning som en forventer, dvs. at grunnlagsdata viser et noe høyere beløp enn inntektsstatistikken. Dette skyldes som tidligere nevnt at grunnlagsdata inneholder beløp for alle personer som en gang i løpet av året har mottatt en eller annen ytelse (også utvandrede, døde og personer bosatt i utlandet), mens inntektsstatistikken omfatter de som er registrert bosatt i landet ved utgangen av inntektsåret. I tillegg vil grunnlagsdata i noen tilfeller også inneholde personer som av ulike grunner ikke har gyldig fødselsnummer. Disse personene vil ikke komme med i inntektsstatistikken.

Skatt

Det er heller ikke mulig å peke på betydelige avvik når det gjelder utlignet skatt. Grunnlagsdata er her skattestatistikken for personlige skattytere og avviket mellom skattestatistikken og IPF er på knapt 3 milliarder kroner. Vi forklarer igjen avviket med ulikheter i populasjon.

Inntekt etter skatt

Når en summerer alle inntekter og trekker fra skatter og negative overføringer får vi inntekt etter skatt. Både den registerbaserte inntektsstatistikken for personer og familier og den utvalgsbaserte inntekts- og formuesundersøkelsen viser at dette beløpet var på 542,7 milliarder kroner i 1998.

Oppsummering

Denne gjennomgangen har vist at det er meget god samsvar mellom de makroøkonomiske størrelsene en finner på den registerbaserte inntektsstatistikken for personer og familier og tilsvarende størrelser i den utvalgsbaserte inntekts- og formuesundersøkelsen. Tilsvarende er det stor grad av samsvar mellom den ferdigkoblede inntektsstatistikken og de grunnlagsdata som denne statistikken baserer seg på. I de tilfeller der det er avvik, er det bare snakk om mindre avvik som kan forklares med ulikheter i populasjonen.

⁷ Fra og med inntektsåret 1999 vil en imidlertid få tilgang til årsfiler fra RTV. Det vil da ikke være nødvendig å imputere denne inntekten.

**Tabell 6.1 Sammenligning av beløp. Inntektsstatistikk for personer og familier (IPF),
Inntekts- og formuesundersøkelsen for husholdninger (IF) og diverse
grunnlagsdata. 1998. Milliarder kroner**

	IPF	IF	Grunnlagsdata	Kilde
Yrkesinntekter.....	533,0	537,2		
+ Lønn	486,1	486,3	492,0	Selvangivelsesstatistikk
+ Netto næringsinntekt.....	46,9	50,9	47,8	Selvangivelsesstatistikk
+ Kapitalinntekter.....	44,6	39,4		
+ Brutto renteinntekt.....	12,9	13,4	13,1	Selvangivelsesstatistikk
+ Aksjeutbytte.....	17,8	17,7	17,9	Selvangivelsesstatistikk
+ Netto realisasjonsgevinster....	3,9	0,7		
+ Andre kapitalinntekter...	10,2	7,5		
+ Overføringer	155,0	155,9		
+ Skattepliktige overføringer	125,8	126,3		
+ Ytelser fra folketrygden.	92,0	92,0	93,5	Selvangivelsesstatistikk
+ Tjenestepensjon.....	24,8	25,2	25,2	Selvangivelsesstatistikk
+ Arbeidsledighetsstrygd....	5,2	5,1	5,3	Arbeidsdirektoratet
+ Bidrag o.l.....	3,7	4,0		
+ Skattefrie overføringer ...	29,2	29,6		
+ Barnetrygd.....	13,1	13,0	13,0	Rikstrygdeverket
+ Bostøtte.....	1,5	1,5	1,5	Husbanken
+ Stipend.....	4,3	4,2	4,4	Statens Lånekasse
+ Forsørgerfradrag.....	2,0	2,0	2,0	Skattestatistikk
+ Sosialhjelp.....	3,7	4,1	3,7	Sosialhjelpsstatistikk
+ Kontantstøtte.....	0,8	0,8	0,8	Rikstrygdeverket
+ Engangstønad.....	0,5	0,4	0,5	Rikstrygdeverket
+ Grunn- og hjelpetønad	2,2	2,3	2,4	Rikstrygdeverket
+ Andre overføringer.....	1,2	1,4		
= Samlet inntekt	732,7	732,5		
- Sum utlignet skatt og negative overføringer	190,0	189,7		
+ Sum utlignet skatt.....	183,6	183,5	186,5	Skattestatistikk
+ Negative overføringer.....	6,5	6,3	6,5	Selvangivelsesstatistikk
= Inntekt etter skatt	542,7	542,7		
- Renteutgifter/boliginntekt	37,2	37,6		
- Renteutgifter	43,2	43,6	43,5	Selvangivelsesstatistikk
- Boliginntekt	6,0	6,0		
= Inntekt etter skatt og renter	505,5	505,1		

6.2 Feilkilder og usikkerhet

De fleste inntektskjennemerkene i inntektsstatistikken for personer og familier hentes fra selvangivelsesregisteret og ligningsregisteret. For disse to registrene, i likhet med andre registre som SSB innhenter, kan det oppstå innsamlings- og bearbeidingsfeil.

En mulig feilkilde er feilrapportering fra oppgavegiver til ligningsmyndighetene. Det vil si at personer fører opp feil beløp for inntekt, formue eller fradrag i selvangivelsen og i underliggende regnskapsskjemaer, eller at beløpene blir plassert på feil sted i skjemaet. En rekke av disse feilene blir oppdaget og rettet av ligningskontorene, men feil som ikke har praktisk betydning for selve ligningen, blir ofte ikke rettet opp. Dette kan føre til skjevheter i materialet. Særlig vil små beløp som ligger under skattefrie grenser, lett bli stående selv om de ikke er riktig utfylt.

En annen feilkilde oppstår når opplysninger skal registreres elektronisk. Denne registreringen skjer manuelt på ligningskontoret, men det finnes kontroller i DSB-systemet som avdekker de fleste inntastingsfeilene.

Selvangivelsesregisteret og ligningsregisteret innhentes hvert år i perioden oktober-desember etter at ligningen er lagt ut, og en god del klager fra skattyter på ligningen er behandlet. Eventuelle senere endringer i ligningen på grunn av klager eller at ligningsmyndighetene selv oppdager feil og mangler, blir ikke tatt med. At det blir foretatt endringer i DSB-systemet og ligningsdatabasen etter at uttrekkene til Statistisk sentralbyrå er kjørt, kan gi partielt frafall i materialet. Denne feilkilden anses likevel for å være ubetydelig. Det er ikke oppdaget systematiske feil ved de ulike inntektskomponentene.

I Statistisk sentralbyrå blir det foretatt en rekke maskinelle kontroller for å sikre konsistens i datamaterialet. I ligningsregisteret blir det f.eks. foretatt flytting av beløp mellom poster dersom det er mulig for oppnå konsistens mellom beregningsgrunnlaget (ansettelsen) for skatten og skattebeløpet. I tillegg blir i noen tilfeller ansettelsene beregnet utfra skattebeløpenes størrelse dersom ansettelsene mangler eller avviker for mye i forhold til en på forhånd fastsatt feilmargin. Makrotall fra skattestatistikken blir til slutt sammenlignet med den summariske oversikten til Skattedirektoratet for å avdekke eventuelle store avvik. I selvangivelsesregisteret blir det også gjennomført en hel del maskinelle kontroller av datamaterialet. For det første blir det kontrollert om summen av delpostene stemmer med hovedpostene på selvangivelsen. Det blir videre undersøkt om ekstreme verdier er logiske i forhold til resten av selvangivelsen. Interne konsistenskontroller blir også gjennomført, som f.eks. om inntekt av egen bolig i forhold til likningsverdi av bolig stemmer. De to registrene sammenlignes også på individnivå på sammenlignbare størrelser, f.eks. alminnelig inntekt og positiv nettoformue.

På grunn av størrelsen til datamaterialet, både når det gjelder antall observasjoner og antall beløpsfelt, er det ikke praktisk mulig å gjennomføre alle typer konsistenskontroller på individnivå. Flere av de oppgitte variablene kan heller ikke kontrolleres mot andre statistikker, da de bare er oppitt i disse uttrekkene fra Skattedirektoratet. Kontrollene vil derfor ikke avdekke alle feil i datamaterialet.

Som et ledd i kvalitetskontrollen av inntektsstatistikken er det nå i gang et prosjekt ved seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk hvor personer uten økonomisk aktivitet blir kartlagt. Prosjektet går ut på å beskrive de personer (17 år eller eldre) som ikke står registrert med noen form for inntekt i IPF-1998, og som heller ikke har familiemedlemmer med registrert inntekt. Resultatene fra prosjektet vil bli publisert i SSB sin serie Notater.

7 Noen resultater fra inntektsstatistikken

I dette kapitlet presenteres noen eksempler på hvordan inntektsstatistikken for personer og familier kan benyttes til å belyse inntektsforholdene til befolkningen.

7.1 Makrostørrelser for bosatte og ikke-bosatte personer

Tabellene 7.1 og 7.2 er hentet fra NOS Inntektsstatistikk for personer og familier 1998 (Statistisk sentralbyrå 2001:b), og viser en detaljert oppstilling av alle inntektspostene i inntektsregnskapet. Tabell 7.1 viser hvor mye de ulike inntektspostene utgjør i millioner kroner, og tabell 7.2 viser hvor mange av den bosatte befolkningen som er registrert med ulike typer inntekter. Som forventet er det lønnsinntekt som er den største inntektskilden for befolkningen sett under ett, etterfulgt av pensjoner fra folketrygden og inntekt fra egen næringsvirksomhet. Samlet inntekt før skatt beløp seg til nærmere 733 milliarder kroner i 1998. Tabell 7.2 viser videre at nærmere 2,5 millioner personer mottok en eller annen form for lønnsinntekt i 1998, og hele 3,3 millioner hadde renteinntekter. På den annen side var det knapt 15 000 personer som mottok engangsstønad ved fødsel.

Tabellene belyser også utviklingen i inntektene for årene 1993-1998. Vi får for eksempel dokumentert at det har funnet sted en betydelig inntektsvekst i perioden. Både lønningene, kapitalinntektene og overføringene økte betydelig, mens renteutgiftene ble redusert etter 1993.

Hovedformålet med inntektsstatistikken er å belyse inntektsforholdene til den bosatte befolkningen. Men siden de ulike årgangene av datagrunnlaget til IPF også omfatter personer som *ikke* er registrert bosatt i landet på referansetidspunktet (dvs. pr. 1. januar året etter inntektsåret), vil det være betydelige inntekter som tilfaller personer som ikke er registrert bosatt i landet. Dette vil være utvandrede i løpet av året, døde i løpet av året eller personer som er bosatt i utlandet og som har inntekt eller formue i Norge.

Tabell 7.3 viser at det ble utbetalt nærmere 6 milliarder kroner i lønn til personer som ikke var bosatt i landet i 1998, mens det ble utbetalt 2,6 milliarder kroner i overføringer (hovedsakelig folketrygd). I 1998 var det nærmere 57 000 ikke-bosatte personer som hadde mottatt lønn i Norge (tabell 7.4), mens det tilsvarende var 55 000 ikke-bosatte personer som mottok en eller annen form for overføring. Alt i alt var det om lag 142 000 personer i 1998 som ikke var registrert som bosatte, men som hadde et inntekts- eller skattemessig forhold til landet.

Tabell 7.1

Inntektsregnskap for bosatte personer. Sum i millioner kroner. 1993-1998

	Sum (mill.kr) 1993	Sum (mill.kr) 1994	Sum (mill.kr) 1995	Sum (mill.kr) 1996	Sum (mill.kr) 1997	Sum (mill.kr) 1998
Yrkesinntekt	384 917,3	404 087,7	427 852,9	451 767,6	488 134,6	533 030,6
+ Lønn	345 282,5	361 855,4	382 775,7	410 055,7	443 304,6	486 143,3
+ Netto næringsinntekt	39 634,7	42 232,3	45 077,1	41 711,8	44 830,0	46 887,3
+ Kapitalinntekt	31 557,7	28 431,4	30 367,1	40 156,1	43 446,1	44 648,2
+ Brutto renteinntekt	17 436,0	11 460,0	12 028,6	11 627,9	9 038,5	12 852,6
+ Aksjeutbytte	7 339,7	8 397,5	10 667,2	11 279,6	12 886,5	17 754,9
+ Realisasjonsgevinster	2 710,0	2 920,3	4 505,7	8 467,6	13 069,0	7 757,0
- Realisasjonstap	3 400,0	1 902,7	1 656,8	1 375,8	1 392,4	3 898,9
+ Andre kapitalinntekter	7 472,0	7 556,4	4 822,4	10 156,8	9 844,5	10 182,5
+ Overføringer	125 866,8	129 307,8	132 669,3	138 469,5	144 803,3	155 039,4
+ Skattepliktige overføringer	103 106,7	105 184,0	107 628,1	112 095,7	116 885,7	125 794,9
+ Pensjoner fra folketrygden	71 412,3	73 357,8	75 469,1	78 941,1	83 774,3	92 036,8
+ Tjenestepensjon m.m.	17 244,7	18 056,3	19 073,6	20 946,0	22 306,9	24 817,6
+ Arbeidsledighetstrygd	11 798,9	10 869,1	9 960,5	8 877,0	7 284,1	5 242,1
+ Mottatte bidrag m.m.	2 650,8	2 900,7	3 124,9	3 331,6	3 520,4	3 698,4
+ Skattefrie overføringer	22 760,0	24 123,8	25 041,2	26 373,8	27 917,6	29 244,5
+ Barnetrygd	11 314,1	11 716,7	11 641,1	12 525,0	12 959,5	13 125,2
+ Bostøtte	844,0	681,5	770,9	792,5	1 356,2	1 466,3
+ Stipend	2 350,3	2 813,9	3 395,6	3 630,8	3 989,0	4 326,5
+ Forsørgerfradrag	1 951,6	1 959,7	1 965,9	1 971,7	1 975,1	1 960,0
+ Sosialhjelp	3 644,1	3 906,2	4 046,9	3 986,4	3 913,5	3 663,9
+ Grunn- og hjelpestønad	1 903,1	1 966,3	2 022,7	2 083,5	2 218,7	2 228,2
+ Kontantstøtte						772,7
+ Engangsstønad ved fødsel		373,9	414,6	547,7	517,7	483,3
+ Andre overføringer	752,9	705,6	783,5	836,1	988,1	1 218,3
= Samlet inntekt	542 341,7	561 826,9	590 889,3	630 393,2	676 384,0	732 718,1
- Sum utlignet skatt og negative overføringer	129 601,0	138 783,7	148 749,2	160 901,2	175 605,0	190 024,4
+ Utlignet skatt	124 940,6	133 772,1	143 423,9	155 218,6	169 570,9	183 571,4
+ Negative overføringer	4 660,4	5 011,6	5 325,3	5 682,6	6 034,1	6 453,0
= Inntekt etter skatt	412 740,7	423 043,2	442 140,1	469 492,0	500 779,0	542 693,7
- Renteutgifter og boliginntekt	48 646,2	36 873,1	34 679,4	33 609,1	29 488,7	37 193,4
+ Renteutgifter	53 332,1	41 548,5	39 998,9	38 932,0	34 962,4	43 159,5
- Boliginntekter	4 685,9	4 675,3	5 319,5	5 322,9	5 473,7	5 966,1
= Inntekt etter skatt og renteutgift/boliginntekt	364 094,5	386 170,0	407 460,8	435 882,9	471 290,3	505 500,3
Antall bosatte	4 324 835	4 348 429	4 369 973	4 392 729	4 417 612	4 445 340

Tabell 7.2

Inntektsregnskap for bosatte personer. Antall personer med beløp. 1993-1998

	Antall 1993	Antall 1994	Antall 1995	Antall 1996	Antall 1997	Antall 1998
Yrkesinntekt	2 511 212	2 540 542	2 582 249	2 569 665	2 613 625	2 656 104
+ Lønn	2 393 717	2 423 546	2 452 640	2 451 680	2 492 976	2 535 297
+ Netto næringsinntekt	351 415	351 960	412 790	342 397	346 603	348 467
+ Kapitalinntekt	2 962 820	3 006 986	3 046 148	3 097 003	3 138 210	3 332 227
+ Brutto renteinntekt	2 907 893	2 954 634	3 014 597	3 066 099	3 109 257	3 317 961
+ Aksjeutbytte	264 524	285 962	284 528	261 213	272 437	313 855
+ Realisasjonsgevinster	47 878	68 023	101 153	113 343	137 987	103 350
- Realisasjonstap	87 039	36 634	31 231	27 081	29 798	67 686
+ Andre kapitalinntekter	681 279	685 883	429 986	486 775	471 381	489 209
+ Overføringer	2 483 191	2 496 523	2 486 022	2 475 942	2 458 174	2 444 031
+ Skattepliktige overføringer	1 493 824	1 491 861	1 463 695	1 439 880	1 402 280	1 370 900
+ Pensjoner fra folketrygden	1 014 571	1 013 684	1 009 498	1 010 794	1 022 718	1 037 055
+ Tjenestepensjon m.m.	486 025	496 129	503 191	516 693	535 025	555 315
+ Arbeidsledighetsstrygd	389 970	383 003	352 975	320 077	262 997	206 757
+ Mottatte bidrag m.m.	154 564	164 362	169 776	175 226	178 734	181 225
+ Skattefrie overføringer	1 544 864	1 550 839	1 560 437	1 564 554	1 591 965	1 582 948
+ Barnetrygd	538 080	541 364	546 076	544 827	547 291	551 211
+ Bostøtte	79 912	66 629	72 031	72 290	110 088	106 667
+ Stipend	251 500	258 009	263 710	260 264	259 987	260 173
+ Forsørgerfradrag	982 857	988 940	991 427	993 842	996 531	1 002 346
+ Sosialhjelp	161 433	162 899	156 964	149 867	142 622	129 099
+ Grunn- og hjelpestønad	175 740	178 654	180 245	180 783	180 529	171 631
+ Engangsstønad ved fødsel		16 997	17 231	18 202	16 071	14 908
+ Kontantstøtte						61 928
+ Andre overføringer	70 444	72 323	79 621	84 531	91 861	99 531
= Samlet inntekt	3 425 422	3 451 607	3 472 642	3 482 408	3 507 066	3 547 245
- Sum utl skatt og neg overf	2 920 223	2 962 448	3 008 842	3 057 442	3 111 623	3 197 906
+ Utlignet skatt	2 961 634	3 002 563	3 046 536	3 091 744	3 142 391	3 221 661
+ Negative overføringer	840 378	858 704	876 987	902 166	926 699	943 156
= inntekt etter skatt	3 426 823	3 453 017	3 474 643	3 484 328	3 508 943	3 548 676
- Renteutgift/boliginntekt	2 277 844	2 321 685	2 404 706	2 458 039	2 510 967	2 618 443
+ Renteutgifter	2 036 595	2 066 361	2 110 450	2 160 742	2 206 601	2 320 470
- Boliginntekter	1 328 304	1 351 933	1 452 917	1 482 747	1 512 776	1 531 434
= Inntekt etter skatt og renteutgift/boliginntekt	3 427 499	3 453 667	3 475 640	3 485 473	3 510 086	3 549 608

Tabell 7.3

Inntektsregnskap for ikke-bosatte personer. Sum i millioner kroner. 1993-1998

	Sum (mill.kr) 1993	Sum (mill.kr) 1994	Sum (mill.kr) 1995	Sum (mill.kr) 1996	Sum (mill.kr) 1997	Sum (mill.kr) 1998
Yrkesinntekt	2 296,0	2 642,9	2 851,0	3 333,0	4 588,9	6 163,9
+ Lønn	2 083,1	2 414,3	2 611,3	3 104,8	4 352,0	5 896,1
+ Netto næringsinntekt	212,9	228,6	239,7	228,2	236,9	267,8
+ Kapitalinntekt	691,1	608,4	672,0	730,5	882,2	937,1
+ Brutto renteinntekt	342,0	210,4	230,6	218,4	176,3	250,6
+ Aksjeutbytte	58,8	73,6	97,3	104,8	120,7	187,4
+ Realisasjonsgevinster	55,1	92,4	118,8	173,7	332,4	285,0
- Realisasjonstap	43,2	28,1	24,8	34,3	12,3	57,9
+ Andre kapitalinntekter	278,4	260,1	250,1	267,9	265,2	272,1
+ Overføringer	2 139,6	2 003,6	2 166,5	2 205,6	2 343,5	2 593,4
+ Skattepliktige overføringer ..	1 879,9	1 732,1	1 871,3	1 910,6	2 010,3	2 231,4
+ Ytelser fra folketrygden	1 462,9	1 353,7	1 473,0	1 486,5	1 575,8	1 761,2
+ Tjenestepensjon mm.	365,3	320,0	338,1	370,1	381,6	426,0
+ Arbeidsledighetstrygd	44,0	49,7	50,1	43,0	39,5	29,9
+ Mottatte bidrag mm.	7,8	8,7	10,1	10,9	13,4	14,3
+ Skattefrie overføringer	259,7	271,6	295,2	295,0	333,2	361,9
+ Barnetrygd	41,8	45,7	39,5			
+ Bostøtte	16,6	11,9	14,7	16,8	31,3	38,1
+ Stipend	54,7	60,2	75,1	88,6	102,7	110,0
+ Forsørgerfradrag	7,2	7,1	6,6	6,8	6,9	7,3
+ Sosialhjelp	34,2	37,3	42,4	57,5	53,1	50,3
+ Grunn- og hjelpestønad	10,5	8,6	9,6	9,2	9,8	9,7
+ Kontantstøtte	0,3
+ Engangsstønad ved fødsel ..	.	3,1	3,4	5,1	5,0	5,2
+ Andre overføringer	94,6	97,7	103,9	111,1	124,2	141,0
= Samlet inntekt	5 126,7	5 254,9	5 689,5	6 269,0	7 814,5	9 694,4
- Sum utl. skatt og neg. overf..	1 284,9	1 334,5	1 420,6	1 664,7	2 258,6	3 001,1
+ Utlignet skatt	1 259,4	1 306,9	1 390,8	1 632,4	2 220,6	2 961,7
+ Negative overføringer	25,6	27,5	29,8	32,2	38,0	39,4
= Inntekt etter skatt	3 841,7	3 920,4	4 268,9	4 604,4	5 556,0	6 693,3
- Renteutgift/boliginntekt	313,1	238,6	189,7	194,5	172,6	223,8
+ Renteutgifter	367,9	290,5	245,5	249,2	230,3	291,9
- Boliginntekter	54,9	51,9	55,9	54,7	57,6	68,1
= inntekt etter skatt renteutgift/boliginntekt	3 528,6	3 681,8	4 079,2	4 409,9	5 383,3	6 469,5
Antall ikke-bosatte	192 648	175 597	167 782	173 332	201 950	228 380

Tabell 7.4

Inntektsregnskap for ikke-bosatte personer. Antall personer med beløp. 1993-1998

	Antall 1993	Antall 1994	Antall 1995	Antall 1996	Antall 1997	Antall 1998
Yrkesinntekt	28 979	32 740	35 195	38 271	48 119	58 809
+ Lønn	27 125	30 858	32 812	36 413	46 141	56 784
+ Netto næringsinntekt	3 327	3 255	3 948	2 994	3 210	3 431
+ Kapitalinntekt	53 674	53 074	50 285	51 419	53 243	68 567
+ Brutto renteinntekt	49 020	48 426	47 329	48 298	50 143	65 821
+ Aksjeutbytte	3 254	3 454	3 363	3 119	3 480	4 663
+ Realisasjonsgevinster	706	1 144	1 712	1 846	2 447	1 950
- Realisasjonstap	999	487	496	411	289	903
+ Andre kapitalinntekter	9 805	10 021	5 809	6 823	6 913	7 144
+ Overføringer	52 093	51 215	54 008	51 995	53 428	55 247
+ Skattepliktige Overføringer..	41 418	39 204	41 409	39 349	39 735	41 307
+ Ytelser fra folketrygden	38 266	35 671	37 933	35 934	36 747	38 431
+ Tjenestepensjon mm.	18 267	16 993	17 633	17 667	18 318	19 668
+ Arbeidsledighetstrygd	2 190	2 455	2 586	2 333	1 980	1 639
+ Mottatte bidrag mm.	665	714	731	786	799	973
+ Skattefrie overføringer	20 188	21 208	23 891	23 521	26 271	27 250
+ Barnetrygd	1 882	2 035	2 408	0	0	0
+ Bostøtte	2 558	1 883	2 281	2 400	3 707	4 133
+ Stipend	2 613	2 736	3 055	3 445	3 728	3 956
+ Forsørgerfradrag	3 641	3 732	3 606	3 706	3 755	4 028
+ Sosialhjelp	2 004	2 011	2 087	2 364	2 239	2 137
+ Grunn- og hjelpestønad	1 023	824	874	863	862	793
+ Kontantstøtte	35
+ Engangsstønad ved fødsel .	.	140	138	167	155	158
+ Andre overføringer	8 795	10 423	12 432	12 248	13 709	13 892
= Samlet inntekt	82 404	84 948	85 627	88 620	99 430	113 947
- Sum utl, skatt og neg, overf,	60 367	63 572	66 512	73 442	85 405	101 635
+ Utlignet skatt	61 192	64 165	66 911	73 873	85 737	102 032
+ Negative overføringer	4 407	4 880	5 011	6 020	6 916	7 815
= Inntekt etter skatt	98 870	102 783	103 676	109 912	122 901	141 837
- Renteutgift/boliginntekt	33 593	33 695	33 544	33 907	35 437	40 930
+ Renteutgifter	18 475	19 031	17 975	18 488	19 520	24 901
- Boliginntekter	23 346	22 970	23 797	23 708	24 578	26 203
= Inntekt etter skatt og renteutgift/boliginntekt	101 966	104 411	104 651	110 881	123 812	142 625
Antall ikke-bosatte	192 648	175 597	167 782	173 332	201 950	228 380

7.2 Statistikk for mindre grupper og områder

En av fordelene med å benytte registerstatistikk er mulighetene til å gi tall for mindre grupper av befolkningen eller for små geografiske områder.

Statistikkgrunnlaget omtalt i dette notatet har blant annet blitt benyttet til å gi tall for ulike familietyper på fylkesnivå, kommunenivå og i noen tilfeller helt ned på bydelsnivå (se f.eks. NOS Inntektsstatistikk for personer og familier 1993-1998 eller Kirkeberg, 1997). Datagrunnlaget gir også en mulighet til å belyse inntektssituasjonen til mindre grupper av befolkningen som det knytter seg stor interesse for. For eksempel så benyttes denne statistikkilden til den løpende inntektsstatistikken for innvandrere (se f.eks. Statistisk sentralbyrå, 2000:b).

8 Videre utvikling av den registerbaserte inntektsstatistikken

Med utbyggingen av registerbasert inntektsstatistikk har det åpnet seg nye muligheter til å produsere inntektsstatistikk på mikronivå for hele befolkningen. Det foreligger med dette et datamateriale som kan benyttes både til å publisere en egen inntektsstatistikk for individer og familier og til å skaffe inntektsdata til ulike utvalgsundersøkelser og databaser (f.eks. FD-Trygd). Det er imidlertid muligheter til å foreta en ytterligere utvikling og forbedring av datagrunnlaget til inntektsstatistikken.

En åpenbar svakhet med den nåværende registerstatistikken er, som vi har påpekt i avsnitt 2.3, den statistiske enheten. Det er ikke mulig å produsere inntektsstatistikk for husholdningsenheten, som er den økonomiske enheten som er best egnet til å måle de økonomiske ressursene til individer. Per i dag kan den registerbaserte inntektsstatistikken kun presentere inntektsstatistikk for tre utvalgte familietyper, nemlig ektepar uten barn, ektepar med barn og samboere med felles barn. Det er grunn til å anta at disse tre gruppene bare utgjør halvparten av alle husholdningene i landet. I forbindelse med FoB-2001 vil det bli etablert et adresseregister som knytter sammen individer og bolig. Med et slikt adresseregister vil en få muligheten til å presentere inntektsstatistikk for bohusholdninger. Siden siktemålet er at det skal etableres et permanent adresseregister vil dette åpne for klare forbedringer når det gjelder å måle de økonomiske ressursene til små grupper av befolkningen og for mindre geografiske områder. En viktig forutsetning for at dette skal lykkes er imidlertid at de opplysningene som samles inn i forbindelse med tellingen 2001 blir ajourført av de lokale myndighetene (flyttinger, etablering av nye bohusholdninger mv.). I tillegg vil det være av betydning hvor godt en klarer å identifisere husholdningstyper på bakgrunn av avledede kjennemerker, når en ikke lengre har tellingsdata å støtte seg til.⁸

Den registerbaserte inntektsstatistikken omfatter i dag de fleste kontante inntekter som befolkningen mottar. Det er imidlertid en svakhet i statistikkgrunnlaget at en ikke kan beregne en realistisk inntekt av egen bolig, og dette kan på sikt skape problemer med å oppfylle internasjonale rekommandasjoner.⁹ Fra selvangivelsesdata foreligger opplysninger om boligens ligningsverdi, men dette beløpet ligger klart under det en ville fått om en hadde opplysninger om boligens markedsverdi. En mulig forbedring kan være å benytte opplysninger om boligen som samles inn i forbindelse med Folke- og bolig tellingen til å beregne en mer realistisk boligverdi. Ved å kombinere opplysninger om boligens alder, størrelse og beliggenhet bør en klare å beregne en antatt verdi som ligger nærmere markedsverdien, enn det dagens ligningstakster viser. En vil da også bli i bedre stand til å imputere en realistisk avkastning av denne.

Det kan også foretas ytterligere forbedringer når det gjelder klassifisering av de ulike inntektskomponentene i inntektsregnskapet. Som nevnt tidligere er det et problem at næringsinntekt opptjent i en annen kommune enn der skattyter er bosatt klassifiseres som "annen inntekt" og dermed som kapitalinntekt. Dette har ført til at inntektsstatistikken for personer og familier viser lavere tall for næringsinntekter i alt og tilsvarende for høye beløp i kapitalinntekter, sammenlignet med annen statistikk (jf tabell 6.1). Skattemyndighetene planlegger imidlertid å opprette et nytt elektronisk register fra og med inntektsåret 2003, over alle næringsoppgaver til personlige næringsdrivende. Dette er opplysninger som i dag kun foreligger som papirskjemaer. Ved hjelp av opplysninger fra et slikt register vil det bli mulig å spesifisere også utenbygds næringsinntekter og en vil dermed ha muligheten til plassere disse sammen med andre næringsinntekter. En annen fordel med et slikt register over næringsoppgaver er at en da vil få opplysninger om av- og nedskrivninger. Hverken av- eller

⁸ For eksempel så vil samboerpar kunne identifiseres ut i fra skjemaopplysninger i FoB-2001. En vil imidlertid ikke ha tilsvarende opplysninger i det permanente registeret. En må derfor trolig avlede denne husholdningstypen på bakgrunn av kjennemerker ved de personene som bor i boligen (f.eks. kjønn og alder).

⁹ Se f.eks. International Expert Group on Household Income Statistics (2001).

nedskrivninger inngår i inntektsregnskapet, men slike registeropplysninger vil trolig være av interesse innenfor skatteforskningen.

9 En nærmere beskrivelse av inntektsvariabler til FoB-2001

Til folke- og bolig tellingen 2001 skal følgende inntektsvariabler hentes fra inntektsstatistikken for personer og familier (IPF) :

Lønn

Lønn omfatter lønn, honorarer, andre godtgjørelser (inkl. inntekt opptjent til sjøs) o.l., verdi av fri bil o.l., overskudd på utgiftsgodtgjørelse, inntekt av annet arbeid og sykepenger (fødselspenger).

Lønnsinntekt omfatter også barns lønnsinntekt (under 13 år). Arbeidsledighetstrygd er skilt ut som egen post under skattepliktige overføringer.

Netto næringsinntekt

Netto næringsinntekt omfatter inntekt av jord- og skogbruk, fiske og fangst, inntekt av annen næringsvirksomhet, skattepliktige sykepenger i næringsvirksomhet og inntekt av håndverks- og husarbeid i hjemmet. Til fradrag kommer årets underskudd i næring.

Det er selvangivelsen som er kilde for opplysninger om næringsinntekt. I den forbindelse er det viktig å være oppmerksom på at selvangivelsen bare gir opplysninger om næringsinntekter opptjent i den kommunen vedkommende er bosatt. Næringsinntekter opptjent i andre kommuner (utenbygds næringsinntekter) blir ifølge selvangivelsen definert som "andre inntekter", på lik linje med ulike kapitalinntekter som aksjeutbytte som ikke er utdelt etter kriteriene i aksjeloven, og ikke-betalte gjeldsrenter som det ble gitt fradrag for året før. I inntektsregnskapet inngår posten "andre inntekter" i kapitalinntekter, og det er ikke mulig å skille ut utenbygds næringsinntekter. På grunn av denne feilføringen vil inntektsstatistikken vise for høye beløp i kapitalinntekter og for lave tall for næringsinntekt.

Yrkesinntekt

Yrkesinntekt er summen av lønn og netto næringsinntekt ovenfor.

Kapitalinntekt

Kapitalinntekter omfatter renteinntekter av innenlandske og utenlandske bankinnskudd, renteinntekter av utestående fordringer, gjeldsbrev o.l., aksjeutbytte fra norske og utenlandske selskap og i likestilte selskap (herunder andeler i aksjefond), skattepliktig gevinst ved salg av bolig, tomt og annen fast eiendom, skattepliktig gevinst ved salg av norske og utenlandske aksjer, andeler i verdipapirfond mv., nettoinntekt ved utleie av fast eiendom utenom næring, avkastning på "sparedelen" av livsforsikring, inntekter fra utlandet (ikke aksjeutbytte, aksjegevinst og arbeidsinntekter fra utlandet) og posten "andre inntekter" på selvangivelsen (omfatter også utenbygds næringsinntekter, jf. omtalen av næringsinntekt gitt over). Fra dette trekkes fradragsberettiget tap ved salg av bolig, tomt og annen fast eiendom og fradragsberettiget tap ved salg av norske og utenlandske aksjer, andeler i verdipapirfond mv.

Skattepliktige overføringer

Skattepliktige overføringer omfatter ulike ytelser fra folketrygden (alderspensjon, uførepensjon, attføringspenger, etterlattepensjon, overgangsstønad, egen barnepensjon fra folketrygden, ektefelle tillegg mv), tjenestepensjoner, dagpenger under arbeidsledighet utbetalt til selvstendig næringsdrivende, dagpenger under arbeidsledighet utbetalt fra trygdekontoret, mottatte underholdsbidrag, livrenter utenfor arbeidsforhold, føderåd utenfor jord-, skogbruk mv.

Skattefrie overføringer

Skattefrie overføringer omfatter barnetrygd, bostøtte, studiestipend, forsørgerfradrag, sosiale bidrag, sosiale lån, grunnstønad, hjelpestønad, kontantstøtte, engangsstønad ved fødsel, skattefrie stønad til barnetilsyn, skattefritt krigsrisikotillegg, skattefrie del av sluttvederlag, skattefrie etterlønn etter dødsfall, skattefrie kostgodtgjørelse for sjømann mv.

Inntekt etter skatt

Inntekt etter skatt er summen av yrkesinntekt, kapitalinntekt, skattepliktige og skattefrie overføringer fratrukket utlignet skatt og negative overføringer. Utlignet skatt omfatter inntekts- og formuesskatt til kommune, fylke og stat, medlemsavgifter til folketrygden, skatt på individuell pensjonsavtale, forsinkelsesavgift og tilleggsskatt. Samtlige fradrag og nedsettelse i skatt er trukket i fra. Negative overføringer omfatter premie og tilskudd til privat og offentlig pensjonsordning i arbeidsforhold og pliktig underholdsbidrag, føderådsytelser utenfor jord- og skogbruk o.l.

Personinntekt

Personinntekt er en betegnelse på inntekt av personlig utført arbeid i eller utenfor ansettelsesforhold. Personinntekt i ansettelsesforhold er skattepliktige lønnsinntekter og pensjoner, mens personinntekt utenfor ansettelsesforhold er en beregnet personinntekt for personer som driver næringsvirksomhet. Personinntekt utgjør grunnlaget for utregning av trygdeavgift og toppskatt.

Toppskattegrunnlag

Toppskattegrunnlaget (samlet personinntekt) er et bruttoinntektsbegrep som omfatter arbeidsinntekt (personinntekt lønn og beregnet personinntekt fra næring) og skattepliktige pensjoner for personlige skattytere. Kapitalinntekter inngår ikke i dette inntektsbegrepet. Toppskatten til staten blir beregnet ut fra dette grunnlaget.

Referanser

Bojer, H. (2001): *Inntektsfordeling*. Kompendium. Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Økonomisk Institutt. Universitetet i Oslo.

Epland, J. (1998): Inntekt etter skatt. Revisjon av inntektsbegrepet i inntekts- og formuesundersøkelsen for husholdninger. *Notater* 98/43. Statistisk sentralbyrå.

Eurostat (1998): Recommendations from the Task Force on Social Exclusion and Poverty, Luxembourg.

Expert Group on Household Income Statistics (2001): *Final Report and Recommendations*. Ottawa, Canada.

Kirkeberg, M. I. (1997): Barnefamilier i Oslo: Høyest inntekt på Vinderen - lavest på Grünerløkka. *Samfunnsspeilet*, 4/97. Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå (2000:a): Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger 1986-1996. NOS C581.

Statistisk sentralbyrå (2000:b): "Tverrkulturelle par har høyest inntekt", <http://www.ssb.no/emner/05/01/inntinnv/>.

Statistisk sentralbyrå (2001:a): Selveide boliger, forholdet mellom ligningstakst og salgssum, 1999. Dyre boliger har lav ligningstakst. <http://www.ssb.no/emner/05/03/sbolig/>.

Statistisk sentralbyrå (2001:b): Inntektsstatistikk for personer og familier 1993-1998. NOS C 649.

United Nations (1989): *National household Survey Capability Programme. Household Income and Expenditure Surveys: A Technical Study*. New York.

Vassenden, K. (1987): Folke- og boligtellingerne 1960, 1970 og 1980. Dokumentasjon av de sammenlignbare filene. Rapport nr 87/2, Statistisk sentralbyrå.

Oversikt over variabler og kjennemerker

Nedenfor er det listet opp variabler og kjennemerker i inntektsstatistikken for personer og familier i 1998. Bak hver variabel og kjennetegn er det gitt mer utfyllende kommentarer vedr. innhold, eventuelle endringer i innhold og om variabelen eller kjennetegnet ikke finnes på alle årganger fra og med 1993.

<u>SAS-navn på variabel</u>	<u>Variabelnavn</u>	<u>Feltbeskrivelse</u>
<u>Kjennetegn fra BESYS</u>		
REGSTATU	Registreringsstatus	1 = bosatt
BOKOMM	Bostedskommune	Bostedskommune per 1. januar året etter inntektsåret
KRETS	Grunnkretskode	Grunnkrets per 1. januar året etter inntektsåret
BYDEL	Bydelskode	Bydelskode per 1. januar året etter inntektsåret (kun for Oslo)
KJ	Kjønn	1 = mann 2 = kvinne
ALD	Alder	Fylte år ved utgangen av inntektsåret
OPPHDATO	Første oppholdsdato	Dato for første opphold i Norge
FODELAND	Fødeland	Se egen kodeliste hos Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk
LANDBAK	Landbakgrunn	Se egen kodeliste hos Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk
FODEREG	Fødeland- verdensregioninndeling	0 = Norge 1 = Norden 2 = Vest-Europa unntatt Tyrkia 3 = Øst-Europa 4 = Nord-Amerika og Oseania 5 = Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika samt Tyrkia Blank = ikke kategorisert

LANDREG	Landbakgrunn- verdensregioninndeling	0 = Norge 1 = Norden 2 = Vest-Europa unntatt Tyrkia 3 = Øst-Europa 4 = Nord-Amerika og Oseania 5 = Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika samt Tyrkia Blank = ikke kategorisert
STATSBOR	Statsborgerskap	Se egen kodeliste hos Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk
KATEGORI	Innvandringskategori	A = uten innvandringsbakgrunn B = førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn C = andregenerasjonsinnvandrere D = utenlandsadoptert E = utenlandsfødt med en norsk forelder F = norskfødt med en utenlandsfødt forelder G = født i utlandet av norskfødte foreldre Blank = ikke kategorisert
INNVGR	Forenklet innvandringsgrunn	Bruker kun første siffer i variabelen. 7 = flyktning
TETTSPRE	Bostedsstrøk	T = bor i tettsted S = bor spredt, dvs. utenfor tettsted (jf. SSB sin tettstedsdefinisjon).
SIVSTAND	Sivilstand	Sivilstand per 1. januar året etter inntektsåret 1 = ugift 2 = gift 3 = enke/enkemann 4 = skilt 5 = separert 6 = registrert partner 7 = separert partner 8 = skilt partner 9 = gjenlevende partner Blank = ikke registrert med kode
FAMTYPE	Familietype	Familietype per 1. januar året etter inntektsåret 2 = ektepar uten barn 3 = ektepar med barn 6 = samboerpar med felles barn 7 = partnerskap uten/med barn

ANTPERS	Antall personer i familien	Antall personer i familien per 1. januar året etter inntektsåret. Må sees i sammenheng med variabelen "Familietype" ovenfor.
PERSKODE	Personkode	1 = referanseperson for ekteskap = mannen for samboerskap = kvinnen for partnerskap = eldste partner 2 = ektefelle/samboer/ynge partner 3 = barn Må sees i sammenheng med variabelen "Familietype" ovenfor.

Variabler fra Ligningsregisteret

LIGNKOM	Ligningskommune	Bostedskommune per 1. november året forut for inntektsåret
TOPSKAGR	Toppskattegrunnlag	Toppskattegrunnlag (samlet personinntekt er et bruttoinntektsbegrep som omfatter arbeidsinntekt (personinntekt lønn og beregnet personinntekt fra næring) og skattepliktige pensjoner for personlige skattytere. Kapitalinntekter inngår ikke i dette inntektsbegrepet. Toppskatten til staten blir beregnet ut fra dette grunnlaget. Beløpet ligger i 100 kroner.
PENSJON	Personinntekt pensjoner	Beløpet ligger i 100 kroner
PG_LONN	Personinntekt lønn	Beløpet ligger i 100 kroner
PGIV_JSF	Beregnet personinntekt fra primærnæringer	Beløpet ligger i 100 kroner
PG_ANNEN	Beregnet personinntekt fra annen næring	Beløpet ligger i 100 kroner
UTLSKATT	Sum utlignet skatt og avgifter	Inntekts- og formuesskatt til kommune, fylke og stat, medlemsavgifter til folketrygden, skatt på individuell pensjonsavtale, forsinkelsesavgift og tilleggs-skatt. Samtlige fradrag og nedsettelse i skatt er trukket i fra.

FORSFRAD	Forsørgerfradrag	Forsørgerfradrag er et fradrag i skatt som automatisk gis til personlige skattytere i forbindelse med forsørgelse av barn fra og med det året barnet er født til og med det inntektsåret barnet fyller 18 år. Hvis forsørgerfradraget er større enn sum utlignet skatt og avgifter, utbetales differansen ved skatteoppgjøret.
ALMINNTK	Alminnelig inntekt	Summen av skattepliktige inntekter som lønnsinntekter, næringsinntekter, kapitalinntekter, pensjonsinntekter og visse stønader fratrukket lovbestemte inntektsfradrag som minstefradrag og utgifter til inntekts ervervelse, gjeldsrenter, pliktig underholdsbidrag og pensjonspremier m.v. Beløpet ligger i 100 kroner.
SFRADRAG	Særfradrag	Særfradrag for alder, uførhet etc.
NFORMSTA	Nettoformue	Skattemessig verdi av realkapital og finanskapital. Gjeldsbeløp er trukket fra. De enkelte formuesarter er vurdert etter ligningsverdi. Noen formuesarter er medregnet bare utover bestemte fribeløp. Beløpet ligger i 1 000 kroner.
SKATTKL	Skatteklasser	0 = skatteklasser 0 1 = skatteklasser 1 2 = skatteklasser 2 Blank = ikke lignet

Variabler fra Statens Lånekasse for Utdanning

STIPEND	Utbetalt stipend	Utbetalt studiestipend i løpet av året. Beløpet ligger i kroner.
LAAN	Utbetalt lån	Utbetalt studielån i løpet av året. Beløpet ligger i kroner.

Variabler fra Den norske stats Husbank (bostøtteordningen)

BOSTOTTE	Bostøtte	Kommunal- og regionaldepartementets bostøtteordning. Beløpet ligger i kroner.
----------	----------	---

KOMP	Kompensasjonstillegg	Fra og med 1997 ble Kommunaldepartementets bostøtteordning se over) og Sosial- og helsedepartementets ordning for botilskudd til pensjonister samordnet. De personene som tapte økonomisk på denne samordningen fikk en kompensasjon bestemt av Stortinget i tillegg til bostøtten. Dette kompensasjonstillegget er blitt gradvis redusert og faller bort fra og med 2001. For å vise samlet bostøtte bør derfor disse to variablene slås sammen. Beløpet ligger i kroner.
------	----------------------	--

Variabler fra sosialhjelpsstatistikken

SOS_BIDR	Sosiale bidrag	Sosiale bidrag utbetalt fra den kommunale sosialtjenesten i løpet av året. Beløpet ligger i kroner.
SOS_LAAN	Sosiale lån	Sosiale lån utbetalt fra den kommunale sosialtjenesten i løpet av året. Beløpet ligger i kroner. For å vise den samlede økonomiske stønaden bør disse to variablene slås sammen.

Variabler fra Rikstrygdeverket

PSTAT	Pensjonsstatus	Første siffer i variabelen : 1 = alderspensjonister 2 = uførepensjonister 3 = etterlattepensjonister
SAERT	Særtillæggsfaktor	Kan brukes til å identifisere minstepensjonister (= saert > 0)
GRUNN	Grunnstønad	Grunnstønaden skal dekke visse varige og nødvendige sykdomsutgifter som ikke dekkes av det offentlige på vanlig måte. Beløpet ligger i kroner.
HJELP	Hjelpestønad	Hjelpestønaden skal dekke utgifter til personer med behov for særskilt tilsyn eller pleie i huset. Beløpet ligger i kroner.

KONTS	Kontantstøtte	Kontantstøtte ble innført 1. august 1998. Denne ytelsen gis til foreldre med barn som har fylt ett år, og der barnet ikke har heltidsplass i en barnehage som mottar statlig driftstilskudd. Støtten blir videre avkortet etter hvor mange timer barnet oppholder seg i en slik barnehage. Beløpet ligger i kroner.
ENGANG	Engangsstønad ved fødsel	Engangsstønad ved fødsel er en ytelse som blir gitt til mødre som ikke har vært yrkesaktive før fødselen, og som dermed ikke har rett på fødselspenger. Opplysninger om fødselsengangstønad ble først tilgjengelig i inntektsstatistikken fra og med inntektsåret 1994. Beløpet ligger i kroner.

Beregnet barnetrygd

BARNTRYG	Beregnet barnetrygd	Barnetrygden er beregnet og ført som inntekt for moren. Beløpet omfatter også småbarnstillegget og ekstra barnetrygd for personer bosatt i Nord-Troms og Finnmark. Beløpet ligger i kroner.
----------	---------------------	---

Kjennetegn fra Statistisk sentralbyrås utdanningsstatistikk

NIVAFELT	Utdanningens art: Nivå og fagfelt	Første siffer angir utdanningsnivå 0 = ingen utdanning/utdanning på førskolenivå 1 = utdanning på barneskolenivå 2 = utdanning på ungdomsskolenivå 3 = utdanning på videregående skole - nivå I 4 = utdanning på videregående skole - nivå II 5 = utdanning på universitets- og høgskolenivå I 6 = utdanning på universitets- og høgskolenivå II 7 = utdanning på universitets- og høgskolenivå III 8 = utdanning på forskernivå 9 = uoppgitt utdanning
----------	--------------------------------------	---

Andre siffer angir fagfelt :
 1 = allment fagfelt
 2 = humaniora og estetikk
 3 = undervisning
 4 = administrasjon/økonomi/
 samfunnsvitenskap og jus
 5 = industri/håndverk/
 naturvitenskap/teknologi
 6 = samferdsel
 7 = helsevesen
 8 = jordbruk/skogbruk/fiske
 9 = tjenesteyting og forsvar

UTDIGANG	Kode for igangværende utdanning	De samme koder som under utdanningens nivå ovenfor (begynner i praksis med kode 3), men i tillegg A = ikke registrert Blank = ikke i gang med utdanning
----------	---------------------------------	---

Variabler fra lønssumstatistikken

KODE147	Dagpenger ved arbeidsledighet	Dagpenger ved arbeidsledighet utbetalt fra trygdekontoret. Beløpet ligger i kroner.
KODE148	Sykepenger, fødselspenger, omsorgspenger ved adopsjon	Sykepenger, fødselspenger og omsorgspenger ved adopsjon utbetalt fra trygdekontoret. Beløpet ligger i kroner.
KODE217	Alderspensjon	Alderspensjon utbetalt fra folketrygden. Beløpet ligger i kroner.
KODE218	Uførepensjon	Uførepensjon utbetalt fra folketrygden. Beløpet ligger i kroner.
KODE219	Ektefelletilskudd	Ektefelletillegg utbetalt fra folketrygden. Beløpet ligger i kroner.
KODE220	Barnpensjon	Barnpensjon utbetalt fra folketrygden. Beløpet ligger i kroner.
KODE224	Overgangsstønad	Overgangsstønad utbetalt fra folketrygden (kapittel 12 i folketrygdloven). Beløpet ligger i kroner.

KODE226	Etterlattepensjon, Overgangsstønad	Etterlattepensjon og overgangsstønad (kapittel 10 i folketrygdloven) utbetalt fra folketrygden. Beløpet ligger i kroner.
KODE227	Avtalefestet pensjon (AFP)	Beløpet ligger i kroner.
KODE229	Utbetaling, egen pensjonsforsikring	Utbetaling fra egen pensjonsforsikring etter skatteloven (EPES). Beløpet ligger i kroner.
KODE245	Skattefrie stønad til barnetilsyn	Stønad til barnetilsyn for enslige forsørgere. Fra og med 1996 inngår stønad til barnetilsyn som egen inntektspost.
KODE916	Skattefrie utbetalinger	Diverse skattefrie utbetalinger som for eksempel skattefritt krigsrisikotillegg, skattefrie del av sluttvederlag, skattefrie etterlønn etter dødsfall, skattefrie kostgodtgjørelse for sjømann etc. Beløpet ligger i kroner.

**Variabler fra Statistisk sentralbyrås selvangivelsesstatistikk (det angis
hvilke poster på selvangivelsen som variabelen består av)**

LONN	Lønn (kontantlønn)	Post 2.1.6 Lønn, honorarer, sykepenger, dagpenger etc. + Post 2.4.1 Barns lønnsinntekt Beløpet ligger i kroner.
SA217	Dagpenger ved arbeidsledighet, selvstendig nærings- drivende.	Post 2.1.7 Dagpenger under arbeidsledighet utbetalt til selvstendig næringsdrivende. Beløpet ligger i kroner.
NAERING	Netto næringsinntekt	Post 2.7.1 Næringsinntekt fra jordbruk, gartneri mv. + Post 2.7.2 Næringsinntekt fra skogbruk + Post 2.7.3 Næringsinntekt fra fiske og fangst + Post 2.7.4 Næringsinntekt fra annen næring + Post 2.7.5 Sykepenger til selvstendig næringsdrivende i liberale yrker +

		<p>Post 2.7.6 Sykepenger til selvstendig næringsdrivende i fiske, jord- og skogbruk +</p> <p>Post 2.7.7 Sykepenger til selvstendig næringsdrivende i annet yrke -</p> <p>Post 3.2.16 Årets underskudd i næring</p> <p>Beløpet ligger i kroner.</p>
RENTINNT	Brutto renteinntekt	<p>Post 3.1.1 Renteinntekter av innenlandske bankinnskudd +</p> <p>Post 3.1.2 Renteinntekter av utestående fordringer, gjeldsbrev o.l. Beløpet ligger i kroner.</p>
AKSJE	Aksjeutbytte	<p>Post 3.1.4 Aksjeutbytte som gir rett til godtgjørelse +</p> <p>Post 3.1.7 Aksjeutbytte fra utenlandske selskap</p> <p>Beløpet ligger i kroner.</p>
GEVINST	Realisasjonsgevinst	<p>Post 2.8.5 Skattepliktig gevinst ved salg av bolig, tomt og annen fast eiendom +</p> <p>Post 3.1.5 Skattepliktig gevinst ved salg av norske og utenlandske aksjer, andeler i verdipapirfond mv. Beløpet ligger i kroner.</p>
TAP	Realisasjonstap	<p>Post 3.3.6 Fradragsberettiget tap ved salg av bolig, tomt og annen fast eiendom +</p> <p>Post 3.3.8 Fradragsberettiget tap ved salg av norske og utenlandske aksjer, andeler i verdipapirfond mv. Beløpet ligger i kroner.</p>
ANDREKAP	Andre kapitalinntekter	<p>Post 2.8.4 Nettoinntekt ved utleie av fast eiendom utenom næring +</p> <p>Post 3.1.3 Avkastning på "sparedelen" av livsforsikring +</p> <p>Post 3.1.6 Inntekter fra utlandet +</p> <p>Post 3.1.8 Andre inntekter</p> <p>Beløpet ligger i kroner.</p>
FTRYGD	Ytelser fra folketrygden	<p>Post 2.2.1 Alderspensjon, uførepensjon, attføringspenger, etterlattepensjon, overgangsstønad og egen barnpensjon fra folketrygden +</p> <p>Post 2.2.4 Ektefelle tillegg +</p> <p>Post 2.3.1 Eventuelt ektefelles pensjoner fra folketrygden +</p> <p>Post 2.6.4 Mottatt barnpensjon til barn som er 16 år eller yngre</p> <p>Beløpet ligger i kroner.</p>

TJENPEN	Tjenestepensjon	Post 2.2.2 Egne pensjoner fra andre enn folketrygden, f.eks. føderåd i jord- og skogbruk, egen pensjonsforsikring og tjenestepensjon inkl. etterbetaling + Post 2.3.2 Eventuelt ektefelles pensjoner fra andre enn folketrygden. Beløpet ligger i kroner.
BIDRAG	Bidrag, livrenter m.m.	Post 2.6.5 Mottatte bidrag, livrenter utenfor arbeidsforhold, barnepensjon mv. + Post 2.6.4 Mottatt barnepensjon til barn som er 16 år eller yngre Beløpet ligger i kroner.
NEGOVERF	Negative overføringer	Post 3.2.12 Premie og tilskudd til privat og offentlig pensjonsordning i arbeidsforhold + Post 3.3.3 Pliktig underholdsbidrag, føderådsytelser utenfor jord- og skogbruk o.l. Beløpet ligger i kroner.
RENTGJEL	Gjeldsrenter	Post 3.3.1 Fradragsberettigede renter av gjeld til norske fordringshavere + Post 3.3.2 Fradragsberettigede renter av gjeld til utenlandske fordringshavere Beløpet ligger i kroner.
BORETTL	Andel av boligselskapsutgifter	Post 3.3.4 Andelseiers andel av fradragsberettigede utgifter i boligselskap. Beløpet ligger i kroner.
BOLIGINN	Inntekt av boligeiendom	Post 2.8.1 Inntekt av prosentlignet boligeiendom + Post 2.8.2 Inntekt av prosentlignet fritidseiendom + Post 2.8.3 Andelseiers andel av inntekter i boligselskap Beløpet ligger i kroner.
BRUTTO	Bruttoinntekt	Post 3.1.10 Sum skattepliktige inntekter i den personlige selvangivelsen. Beløpet ligger i kroner.

Variabler fra Statistisk sentralbyrås arveavgiftsstatistikk

ARVFRI	Mottatt avgiftsfri arv	Avgiftsfrie gaver kan bli avgiftsbelagte på et senere tidspunkt dersom mottakeren mottar senere gave- eller arvebeløp som, sammenlagt med allerede mottatt gave, kommer over fribeløpet. Beløpet ligger i kroner.
GAVEFRI	Mottatt avgiftsfri gave	Beløpet ligger i kroner.
ARVPLIKT	Mottatt avgiftspliktig arv	Grunnlaget for avgift, dvs. avgiftspliktig arvebeløp, i private skifter. Grunnlaget for avgift vil være tidligere mottatt gave (forskudd på arv) og arvebeløp mottatt i arveoppgjøret fra samme person. Beløpet ligger i kroner.
GAVEPLIK	Mottatt avgiftspliktig gave	Avgiftspliktig gavebeløp, eller forskudd på arv. Beløpet ligger i kroner.

Avlede variabler

WYRKINNT	Yrkesinntekter	Lønn (LONN) - Dagpenger ved arbeidsledighet utbetalt fra trygdekontoret (KODE147) + Netto næringsinntekt (NAERING) Beløpet ligger i kroner.
WKAPINNT	Kapitalinntekter	Brutto renteinntekt (RENTINNT) + Aksjeutbytte (AKSJE) + Realisasjonsgevinst (GEVINST) - Realisasjonstap (TAP) + Andre kapitalinntekter (ANDREKAP) Beløpet ligger i kroner.
WSKPLOVF	Skattepliktige overføringer	Ytelser fra folketrygden (FTRYGD) + Tjenestepensjon (TJENPEN) + Post 2.1.7 Dagpenger under arbeidsledighet utbetalt til selvstendig næringsdrivende (SA217) +

		Dagpenger ved arbeidsledighet utbetalt fra trygdekontoret (KODE147) + Mottatte bidrag, livrenter utenfor arbeidsforhold, barnepensjon mv. (BIDRAG) Beløpet ligger i kroner.
WSKFROVF	Skattefrie overføringer	Beregnet barnetrygd (BARNTRYG) + Bostøtte (BOSTOTTE) + Kompensasjonstillegg (KOMP) + Studiestipend (STIPEND) + Forsørgerfradrag (FORSFRAD) + Sosiale bidrag (SOS_BIDR) + Sosiale lån (SOS_LAAN) + Grunnstønad (GRUNN) + Hjelpestønad (HJELP) + Kontantstøtte (KONTS) + Engangsstønad ved fødsel (ENGANG) + Skattefrie stønad til barnetilsyn (KODE245) + Skattefrie utbetalinger (KODE916) Beløpet ligger i kroner.
WSAMINNT	Samlet inntekt	Yrkesinntekter (WYRKINNT) + Kapitalinntekter (WKAPINNT) + Skattepliktige overføringer (WSKPLOVF) + Skattefrie overføringer (WSKFROVF) Beløpet ligger i kroner.
WSKATOVF	Sum utlignet skatt og negative overføringer	Sum utlignet skatt og avgifter (UTLSKATT) + Forsørgerfradrag (FORSFRAD) + Negative overføringer (NEGOVERF) Beløpet ligger i kroner.
WIES	Inntekt etter skatt	Samlet inntekt (WSAMINNT) - Sum utlignet skatt og negative overføringer (WSKATOVF) Beløpet ligger i kroner.
WRENTBOL	Renteutgifter og boliginntekter	Gjeldsrenter (RENTGJEL) + Andel av boligselskapsutgifter (BORETTL) - Inntekt av boligeiendom (BOLIGINN) Beløpet ligger i kroner.

WIESRENB

Inntekt etter skatt
og etter renteutgifter
og boliginntekter

Inntekt etter skatt (WIES) -
Renteutgifter og boliginntekter
(WRENTBOL)

Beløpet ligger i kroner.

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2001/33 G. Dahl og J. Johansen: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport. Sysselsetting. 1992-1997. 98s.
- 2001/34 L. Vågane: Samordnet levekårsundersøkelse 2000 - tverrsnittundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 82s.
- 2001/35 J. Holmøy: Årsrapport 2000: Kontaktutvalget for helse- og sosialstatistikk. 36s.
- 2001/36 B. Astad og A.L. Brathaug: Kommunenes utgifter til primærlegetjenesten 1999: Evaluering av fastlegeordningen - førdata om kommunenes utgifter. 54s.
- 2001/37 B. Rosnes: Kommunale gebyrer knyttet til bolig . Januar 2001. 29s.
- 2001/38 K.I. Bøe og S. Lien: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport. Attføringspenger. 1992-1999. 80s.
- 2001/39 P.E. Lilleås, og R. Nygaard Johnsen: Foreldrebetaling i kommunale og private barnehager i perioden 1992-2001. 23s.
- 2001/40 B.R. Joneid: KOSTRA GenRev 2000. Malverk for generelt revisjonssystem - KOSTRA-data. Del 1: Håndbok for bruk av malverket ved generering av applikasjoner. Del 2: Systemdokumentasjon av GenRev-malverket. 46s.
- 2001/41 T.M. Normann: Bostedets betydning. Dokumentasjonsrapport. 36.
- 2001/42 B.A. Holth og J.T. Prangerød: Lederskapsundersøkelsen 2000. Dokumentasjonsrapport. 245s.
- 2001/43 T. Fæhn, J.-A. Jørgensen, T. Åvitsland, W. Drzwi: Næringsfordelte skatteutgifter. Dokumentasjon av beregningsgrunnlaget i ERA-beregningene 1998. 47s.
- 2001/44 KOSTRA - VAR-rapport 2001. 34s.
- 2001/45 KOSTRA - Kulturminne, natur og nærmiljø. 38s.
- 2001/46 KOSTRA: Arbeidsgrupperapporter 2001 - hefte 1. 58s.
- 2001/47 KOSTRA: Arbeidsgrupperapporter 2001 - hefte 2. 46s.
- 2001/48 Rapport fra arbeidsgruppa for KOSTRA - Samferdsel. 27s.
- 2001/49 L. Vågane: Undersøkelse om fysisk aktivitet blant personer i alderen 55-75 år: Dokumentasjonsrapport. 22s.
- 2001/50 L-C. Zhang: Estimeringsmetode for familie-/husholdningsfordeling. 17s.
- 2001/51 K.I. Bøe og J. Lajord: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport. Statsansatte. 1992-1999. 28s.
- 2001/52 I. Sagelvmo og H. Sjølie: Beregning av næringene jordbruk og skogbruk i nasjonalregnskapet. 51s.
- 2001/53 L.Solheim: Kvartalsvis lønnsindeks - definisjon av parametere, beregning av estimater og overvåkning av kvaliteten. 24s.
- 2001/54 O. Klungsøyr: Sesongjustering av tids-serier. Spektralanalyse og filt-rering.47s.
- 2001/55 F. Brunvoll, S. Homstvedt og H. Høie: Mulighetenes marked? SSB-statistikk til regjeringens resultatoppfølging på miljøvernområdet. Potensial og foreløpige prioriteringer. 153s.
- 2001/56 E. Rønning: Trekk ved barn og unges levekår på 1990-tallet. 75s.
- 2001/57 A. Andersen, A.G. Hustoft, A. Rolland, S.T. Vikan: Dokumentasjon av levekårsundersøkelsene. 63s.
- 2001/58 J. Lajord, C. Nordseth: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport. Arbeidssøkere. 1992-1999. 76s.
- 2001/59 A.K. Enge, V. Hansen og B. Tornsjø: Planlegging av et statistikkssystem for energibruk i næringsbygg. 47s.
- 2001/60 G. Daugstad, J. Einarsen, B. Holtet, T. Krokstad og T. Vangen: Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA videregående opplæring 2001. 127s.